

“බුද්ධි කලමිඛනයක නවමු මග”

ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවා

විවෘත/ සීමිත තරඟ විභාගය

SLAS (OPEN/ LIMITED)

සුවිශේෂි සම්මන්ත්‍රණ මාලාව
2017 අප්‍රේල් 08 සෙනසුරාදා
බොරැල්ල YMBA හිදී
2017 අප්‍රේල් 09 ඉරිදා - බොරැල්ල කේර විද්‍යාලය හිදී
පෙ.ව. 9.00 සිට ප.ව. 3.00 දක්වා

අන්තර්ගතය	පිටු
★ සාමාන්‍ය දැනීම SLAS / 2017/GK/04	01 - 09
★ රචනය හා සාරාංශය (අක්ෂර වින්‍යාසය) SLAS / 2017/ES/02	10 - 11
★ සාමාන්‍ය දැනීම - අමතර නිබන්ධනය SLAS / 2017/GK/EX/09	12 - 18
★ සාමාන්‍ය බුද්ධිය - අමතර නිබන්ධනය SLAS / 2017/IQ/EX/05	19 - 23
★ සාමාන්‍ය බුද්ධිය SLAS / 2017/IQ/13	24 - 30

දෛනික සම්පත් දායකත්වය

ප්‍රධාන ආරාධිත දේශිකා :

අනුෂා ගෝකුළ ප්‍රනාන්දු මහත්මිය

අනුරාධ

ප්‍රවීණ ආචාර්ය මණ්ඩලයක්

වැඩි විස්තර 0777 356968, 0716 364525

Facebook - Exams.govnew

“බුද්ධි කලමිඛනයක නවමු මග”

ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවා විවෘත/ සීමිත තරඟ විභාගය

සාමාන්‍ය දැනීම

හු දේශපාලනය - Geopolitics

හැඳින්වීම

නිර්බාධ වෙළඳපළ ආර්ථිකය මත පදනම් වූ ලෝක ආධිපත්‍යය ව්‍යාප්තිය සඳහා බල දේශපාලනය, හමුදා ශක්තිය, යුධ තාක්ෂණය භාවිත කරමින් තරඟකාරීව භූමිය හා එයට අයත් ස්වභාවික සම්පත් මංකොල්ලය හා අත්පත් කර ගැනීම හු දේශපාලනය යනුවෙන් අර්ථකථනය කළ හැක. මෙම සන්දර්භය තුළ කලාපීය හා ගෝලීය හු දේශපාලනික වුවමනාවන් මෙන්ම විවෘත වෙළඳපළ යාන්ත්‍රණයෙන් නිදහස්ව හුදකලාව පැවැත්මට ලෝක සිතියම තුළ කිසිදු රාජ්‍යයක් අසමත්ය. තමන් ස්වාධීන යයි කියාගන්නා රාජ්‍ය පෙකනිවැලෙන්ම ගැට ගැසී ඇත්තේ ගෝලීය හු දේශපාලන හා නව ලිබරල් තරඟකාරී ආර්ථික ගර්භාෂයටයි. එහෙත් ස්ථානීය වශයෙන් ජන මනස විජිතකරණය කොට (Colonizing the mind) පුරවර කේන්ද්‍රීය ආශ්වාදය මත නිර්වින්දනය කර සමාජය විසුරවා හැරීමට වාර්ගිකත්වය, ආගමික උන්මාදය, මාතෘභූමිය, විදේශ කුමන්ත්‍රණ වැනි වදන් කුඩා දේශප්‍රේමයට අතිශයින්ම වැදගත්ය. බලහත්කාරය, කැදරකම, සුරාකෑම, හිංසනය, ප්‍රචණ්ඩත්වය හා සමාගම් පරිබෝජන මතවාදයෙන් (consumer ideology) හැඩගසන ගෝලීයකරණය වූ ලෝක සිතියම මත ස්වාධීනව පැවැත්මට ප්‍රයත්න දැරීම හිතඵලකි. වත්මන් ලෝක සිතියම මත ආධිපත්‍යධාරී මෙන්ම පරිවාර රාජ්‍යයන් සියල්ල මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටළුව තම රාජ්‍යයන් පවත්වාගෙන යාම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වූ ආර්ථික ඉන්ධන නොමැතිකමයි. සැබවින්ම වත්මන් ලෝකය භ්‍රමණය වන්නේ ආර්ථික ඉන්ධන මතය. එහෙයින් ස්වභාවික සම්පත් හා වෙළඳ මාර්ග නිදහසේ භාවිත කිරීම, පරිවාර රාජ්‍යයන් උපායමාර්ගිකව අසමත් කිරීම හෝ යටපත් කිරීම හා ලොව පුරා හමුදා හා ආර්ථික ආධිපත්‍ය පැතිරවීම ආර්ථික ඉන්ධන යුගය හෙවත් හු දේශපාලනයේ නව සියවස යනුවෙන් හැඳින්වේ.

හොනළු හී පිහිටි ආරක්ෂක කටයුතු අධ්‍යයනය කිරීමේ ආසියා පැසිෆික් මධ්‍යස්ථානයේ මහාචාර්ය මොහාන් මලික් වර්ෂ ගණනාවක් හු දේශපාලනය ගැන කළ පර්යේෂණාත්මක අධ්‍යයනයේ අරමුණ වූයේ බලශක්ති සම්පත් අත්පත් කරගැනීම උදෙසා ආධිපත්‍යධාරී රාජ්‍යයන් සෘජුව හා වක්‍රව පරිවාර රාජ්‍යයන් දේශපාලනිකව අසමත් කිරීම හා යටපත් කිරීම හැදෑරීමයි. එහිදී ආසියානු පරිබෝජන මතවාදයේ හා ජනගහනයේ වර්ධනයත්, එක්සත් ජනපදය ඇතුළු ධනතන්ත්‍රවාදී (capitalist) රාජ්‍යය පද්ධතියේ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය හා වෙළඳපළ සොයායාම මත අනාගත ලෝකයේ ගමන්මග තීරණය වන වග හෙතෙම නිගමනය කළේය. හු දේශපාලනය කොටස් කීපයකට වර්ගීකරණය කළ හැක.

- බල ශක්ති හු දේශපාලනය Energy geopolitics
- ආර්ථික හු දේශපාලනය Economic Geopolitics
- හමුදා හු දේශපාලනය Military Geopolitics
- විදේශ ප්‍රතිපත්ති හු දේශපාලනය Foreign Policy Geopolitics
- සමාගම් හු දේශපාලනය Cooperate Geopolitics
- සංස්කෘතික හු දේශපාලනය Cultural Geopolitics

නව ලිබරල්වාදය

නව ලිබරල් ගෝලීයකරණය හෙවත් නිදහස් වෙළඳපළ පරිබෝජන මතවාදය ගෝලීය සමාජය හා ජාත්‍යන්තර සබඳතා නව මාවතකට ප්‍රවේශ කළේය. සමකාලීන ගැටළු රාජ්‍ය හු කලාපය මත විසඳාගත නො හැකිය යන සංකල්පය මානව මනස තුළ රෝපණය කළේය. ජාතික රාජ්‍යය යන කල්පිතය කල් ඉකුත් වූ සිහිනයකැයි ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් මත දැනෙන්නට ඉඩ හැරියේය. මක්නිසාදයත් ලෝක සිතියම මත නිර්බාධිතව ගලා යන සමාගම් ප්‍රාග්ධනය නිෂ්පාදනය හා බෙදාහැරීම ක්‍රියාවලිය තුළ පාරජාතික සමාගම් (TNC) ජාලයේ ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක වෙනස වටහා ගැනීම, තාක්ෂණික සංවර්ධනයේ පිබිදීම මත ගෝලීය මාධ්‍ය හැසිරීම රටාව නිසා ජාතික තත්වයට වඩා ගෝලීය සමාජ ආර්ථික දේශපාලනය විමර්ෂණය ඉතා වැදගත්ය. නව ලිබරල් ආර්ථික න්‍යාය විවෘත වෙළඳපළ මත භ්‍රමණය වන්නේ පාරජාතික සමාගම් වෙනුවෙනි.

එමෙන්ම පාරජාතික සමාගම් නිෂ්පාදන හා සේවා නිරතුරුව දේශසීමා මායිම් ඉක්මවයි. ඒ සඳහා රාජ්‍ය ආයතන හෝ දේශපාලන නළුවන් අවශ්‍ය නොවේ. මනාව සංයෝග කොට සකස් කළ දේශපාලන මතවාද, ආර්ථික උපාය මාර්ග, සංස්කෘතික වට්ටෝරු ඔවුන් සතුව ඇත. නව ලිබරල්වාදය පැරණි සම්භාව්‍ය ලිබරල්වාදය මෙන්ම පුද්ගල අවශ්‍යතා හා අභිලාෂ මත රඳා පවතී. එහෙත් ජෝන් ලොක්ගේ ස්වභාවික අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ලිබරල්වාදය, ජෝන් ස්ටුවට්ගේ උපයෝගිතා ලිබරල්වාදය හෝ හර්බට් ස්පෙන්සර්ගේ ඩාවින්වාදී සමාජ ලිබරල්වාදය ඉක්ම වූ නව ලිබරල්වාදයේ එකම අරමුණ අසීමිත ලාභයයි. මුදල් රැස් කිරීමයි. සම්පත් මංකොල්ල යයි. මුළු මහත් පෘථිවියම අමුද්‍රායක් බවට පරිවර්තනය කිරීමයි.

ස්වභාවික ඉන්ධන සියවස

එක්සත් ජනපදය 30% ක්, යුරෝපය 45% ක්, ජපානය 100% ක් මැද පෙරදිග හා මධ්‍යම ආසියාවෙන් ඉන්ධන අවශ්‍යතාව සපුරා ගනියි. චීනය, ඉන්දියාව, ඕස්ට්‍රේලියාව, ජපානය හා නවසීලන්තය දෛනිකව තෙල් බැරල් මිලියන 15 - 30 ක ප්‍රමාණයක් පරිබෝජනය කරයි. අනාගත චීන ඉල්ලුම තෙල් බැරල් මිලියන 5 - 3 සිට 12 - 9 දක්වා, ඉන්දියාව 2-7 සිට 5-3 දක්වා ඉහළ යා හැක. ජාතික බලශක්ති කණ්ඩායම 2001 වොෂින්ටන් පාලන අධිකාරියට ඉදිරිපත් කළ වාර්තාවට අනුව අනාගත අමෙරිකාවේ බලශක්ති ඉල්ලුම 2/3 ක් ම යැපෙන්නේ විදේශ ඉන්ධන මතය, ගෝලීය ඛනිජ තෙල් නිපැයුමෙන් වත්මන් ඉන්දීය අවශ්‍යතාව 3% ක් වූ වද අනාගතයේ (2025) එය 6% දක්වා ඉහළ යයි. 2025 හයිඩ්‍රෝ කාබන් දැක්මට අනුව ඉන්ධන හා බලශක්තිය ජාතික ප්‍රතිපත්තියට අනුලු කිරීමෙන් එය ඉන්දීය හු දේශපාලනික වුවමනාවක් වග ඉතා පැහැදිලිය.

චීනය මැදපෙරදිග සිට තෙල් ප්‍රවාහනය සඳහා භාවිත කරන්නේ හොමුස් සිට මලක්කා දක්වා වූ ලොව ප්‍රධාන මුහුදු මාර්ගයයි. එහි වාර්ෂිකව තෙල් නෞකා 83,000 ක් පමණ දියත්වේ. මෑතක සිට සොමාලියානු මුහුදු කොල්ලකරුවන්ගෙන් එල්ලව ඇති තර්ජනය නිසා ඛනිජ තෙල් ප්‍රවාහනය අධික වියදමක් හා දැඩි අවදානමකි. මෙම අනතුර නිසා චීනය පකිස්තානයේ ගවාඩර් හි වරායක් ගොඩනැගූ අතර, මැද පෙරදිගින් ලබා ගන්නා ඉන්ධන පකිස්තානයේ අෂාද් කණ්ඨරය හරහා ගොඩබිමට එලු නල මාර්ගයකින් චීනයේ ක්ෂින්ජියාන් ප්‍රාන්තයට ඛනිජ තෙල් ගෙන යයි. වෙළඳ කලාපයක් ගොඩ නගා අප්‍රිකානු මහාද්වීපයට භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය මෙම සැලසුමේ තවත් අරමුණකි. බලොච් ගෝත්‍රිකයන්ගෙන් අනාගතයේ එල්ලවිය හැකි විරෝධතා සමනය කර රැකියා අවස්ථා සහ ආර්ථික සංවර්ධනය තවත් අපේක්ෂාවකි. වත්මන් පෙළ ගැස්ම අනුව වරායේ හා තෙල් නල පද්ධතියේ ආරක්ෂාව සඳහා ක්ෂණික විහිදුම් බලකා රැඳවීම දැනටමත් දක්නට ලැබෙන දසුනකි. මෙම සැලසුමේ දිගුවක් ලෙස මියන්මාරයේ සින්චේ හි චීන වරාය මගින් නිරිතදිග යුනාන් ප්‍රදේශයට තෙල් ප්‍රවාහනය සඳහා ගොඩබිමෙන් නල මාර්ගයක් ඉදිකිරීම හම්බන්තොට පමණක් නොව බංග්ලාදේශයේ ද වරායක් ඉදිකිරීම චීන හු දේශපාලනයේ ඉදිරි පියවරකි. චීනය නිරතුරුව ඉරාන දේශපාලනයේ හැසිරීම, මියන්මාර හමුදා ජුන්ටාවේ ස්ථාවරත්වය, බංග්ලාදේශයේ හා නේපාලයේ දේශපාලන අසමගිය හා ලංකාවේ චීන මිත්‍රත්වය අපේක්ෂා කරයි.

බලශක්ති සුරක්ෂිතභාවය

බලශක්ති සුරක්ෂිතභාවය අධිපත්‍යධාරී මෙන්ම පරිවාර රාජ්‍යයන් අද මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටළුවයි. ඇතැම්විට බලශක්ති හිඟය තුන්වන ලෝක යුද්ධය වෙත මානවයා කැඳවා යනු ඇත. රාජ්‍යයන් අසමත් කිරීම, අභ්‍යන්තරික වාර්ගික, ආගමික, දේශසීමා ගැටුම් නිර්මාණය තම හිතවත් රුකඩ පාලකයන් බලයට පත් කිරීම, බලවත් රාජ්‍යයන්ගේ උපකාරය මත පාලකයන් ඒකා අධිපතින් දක්වා පරිවර්තනය කිරීම, බල ශක්තිය අත්පත් කර ගැනීම සඳහා කෙරෙන දේශපාලන උපාය මාර්ගයන්ය. ෆොසිල ඉන්ධන සඳහා කෙරෙන ආයෝජනය හා යුද්ධය හා සසඳන විට විකල්ප බල ශක්ති උත්පාදනය වෙනුවෙන් කරන ආයෝජනය ඉතා අල්පය. එමගින් ගෝලීය උණුසුම ඉහළ ගිය ද දේශපාලකයන් ඒ පිළිබඳව උනන්දු වන වගක් දක්නට නොලැබෙයි.

බලශක්ති පරිබෝජනයේ වත්මන් තත්වය මත අනාගතයේ චීනය, ඉන්දියාව, ජපානය, දකුණු කොරියාව ඇතුළු ඉන්දියානු හා පැසිෆික් සාගර කලාපයේ රාජ්‍යයන් සඳහා ගෝලීය නිපැයුමෙන් 80% ක් පමණ අවශ්‍යය. අන්තර්ජාතික බලශක්ති නියෝජිතායතනය (IEA) ප්‍රකාශයට පත් කරන world energy outlook වාර ප්‍රකාශනයට අනුව 2025 වසර වන විට චීනයට ගෝලීය ඉන්ධන නිෂ්පාදනයෙන් 40% ක් අවශ්‍ය වනු ඇත. මෙම කලාපයේ රාජ්‍යයන් බොහොමයකම බල ශක්ති අවශ්‍යතාව මැදපෙරදිගින් හා මධ්‍යම ආසියාවෙන් සපුරා ගනී.

(ඉන්දියාව 80% ක්, චීනය 90% ක්, ජපානය හා දකුණු කොරියාව 100% ක්) ෆොසිල ඉන්ධන සම්පත අත්පත් කර ගැනීම සඳහා එක්සත් ජනපදය, චීනය, යුරෝපා කොමියුනිය, රුසියාව හා ඉන්දියානු මැදිහත්වීම මත උපායමාර්ගිකව මධ්‍යම ආසියානු හා අප්‍රිකානු රාජ්‍යය බොහොමයක් දේශපාලන හා ආර්ථික වශයෙන් අසමත් කරනු ලැබීය. ගෝලීය බල ආධිපත්‍යය උදෙසා තරඟ වදින රාජ්‍යයයෝ මධ්‍යම ආසියානු හා අප්‍රිකානු රාජ්‍යයන් තුළ තමන්ට හිතවත් රුකඩ පාලකයන් බලයට පත් කොට එම රාජ්‍යය තුළ වාර්ගික, ආගමික නොසන්සුන්තා ඉස්මතු කළහ. එහි ප්‍රථිපලයක් ලෙස ක්‍රස්තවාදය පැණ නැගිණ. ඉතා නවීන අවි ආයුධවලින් සන්නද්ධ වූ එම ප්‍රචණ්ඩත්වය ලොව පුරා දස දහස් ගණනක අහිංසක ජනයාගේ යහපැවැත්මට පමණක් නොව ලෝක සාමයට තර්ජනයකි.

යුධ ආධාර

යුධ ආධාර ලෙස හැඳින්වෙන්නේ පරිවාර රාජ්‍යයන් ක්‍රස්තවාදයට එරෙහි යුධයට පෙළඹවීම හා යාබද රාජ්‍යයන් හා තම භූමියේ ම වෙනස් ආගමික වාර්ගික ජනයාට එරෙහිව ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා සංවර්ධනය කොට යුධ වැදීමට අවි සැපයීමයි. එමගින් ආධිපත්‍යධාරියාගේ භූ දේශපාලනයට අවශ්‍ය පසුබිම සැකසෙයි. යුධ ආධාර හමුදා පුහුණු, මුදල් හා නවීන අවි විදේශ හමුදා හා තම හිතවත් කණ්ඩායම් වෙත ලබා දෙයි. සැමවිටම අවි තොරා ගැනීමේ දී හා මිල දී ගැනීමේ දී ආධාර දුන් රාජ්‍යයන් වෙතින්ම සපයා ගත යුතුය. බොහෝවිට මෙම රාජ්‍යයන් වල දරුවන් පාසල් යැවීම, සනීපාරක්ෂක කටයුතු ස්ත්‍රී ප්‍රජනන සෞඛ්‍යය වැනි අත්‍යවශ්‍ය කාර්යයන් සඳහා ආධාර ලැබෙන්නේ ඉතා අල්ප වශයෙනි.

අවි වෙළඳාම

වත්මන් ලෝකයේ මානව හිමිකම් උල්ලංඝණය වන්නේ ලොව පුරා සිදුවන අවි වෙළඳපළ ව්‍යාප්තියෙනි. බොහෝ රාජ්‍යයන් සමාජ සංවර්ධනයට වඩා මුල් ස්ථානයක් ලබා දී ඇත්තේ හමදා සංවර්ධනයටයි. සෑම වසරකම ලොවපුරා ඩොලර් බිලියන 60 ක් 100 ක් අතර අවි වෙළඳාමක් සිදු වෙයි. අවි වෙළඳපළ ප්‍රධාන ගණුදෙනුකරුවන් වන්නේ 75% ක් ම දුප්පත් රාජ්‍ය පද්ධතියයි. 2004 සිට 2012 දක්වා ගෝලීය අවි වෙළඳාමෙන් 85% ක් ම සිදු කර ඇත්තේ එක්සත් ජාතීන්ගේ ආරක්ෂක සංගමයේ නීත්‍ය සාමාජිකයන් වූ අමෙරිකාව, රුසියාව, ප්‍රංශය, බ්‍රිතාන්‍යය, චීනය, ජර්මනිය, ඉතාලියයි.

ආර්ක්ටික් මුහුද

ආර්ක්ටික් මිදුන මුහුදු ප්‍රදේශය මත දිගු කාලීනව කැනඩාව, ඩෙන්මාකය, නොර්වේ රුසියාව හා එක්සත් ජනපදය තම දේශසීමා සටහන් කර ඇත. මෙම ප්‍රදේශය, විද්‍යාඥයන්ගේ අදහසට අනුව ස්වභාවික ගැස් හා ෆොසිල ඉන්ධන බහුලව ඇත. එමෙන්ම ඉතා පොහොසත් වෙළඳ මුහුදු මාර්ගයක් ද වෙයි. දේශගුණික වෙනස විසින් මෙම ප්‍රදේශයේ ගැලැසියර හා අයිස් තට්ටු දිය කර හැරීම බලවත් රාජ්‍යයන්ට ෆොසිල ඉන්ධන කැනීම සඳහා යහපත් ගොදුරු බිමක් නිර්මාණය කර ඇත. මෙහි වාසය කරන ස්වදේශික මානවයන් හා වනජීවී විශේෂ මෙම වෙනස මනාව වටහා ගෙන ඇත.

ගෝලීය හමුදාකරණය

එක්සත් ජනපදය ආරක්ෂක කටයුතු වෙනුවෙන් විශාල වියදමක් ජාතික ආදායමෙන් 58% ක් ආරක්ෂක කටයුතු සඳහා වැය කරයි. පසු ගිය දසකය චීනය හා රුසියාව තම ආරක්ෂක වියදම ඉකුත් දසකයට වඩා තුන් ගුණයකින් වැඩි කර ඇත. පසුගිය වසරේ චීනයේ ආරක්ෂක වියදම ඩොලර් බිලියන 84.9 ක් හා රුසියාව ඩොලර් බිලියන 58.6 ක් වැය කරමින් තම භූ දේශපාලනික වුවමනා මනාව ප්‍රදර්ශනය කර ඇත. එහෙත් අමෙරිකාව ඩොලර් බිලියන 750 ඉක්මවා වැය කරන අතර ඉරාකයේ හා අෆ්ගනිස්තානයේ යුධ වියදම මෙයට ඇතුළත් නොවේ.

ගෝලීය හමුදා විහිදීම සීතල යුද්ධයෙන් පසු විශාල වර්ධනයක් දක්නට ලැබේ. එක්සත් ජනපදය රාජ්‍යයන් 103 ක තම හමුදා කඳවුරු 700 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් ගොඩනගා ඇත. ලොව පුරා හමුදා ව්‍යාප්තිය සඳහා වාර්ෂිකව ඩොලර් බිලියන 800 ක් පමණ වැය කරයි. එක්සත් ජනපදය තනිව ගෝලීය හමුදා වියදමෙන් 43% ක්, චීනය 7.3% ක්, බ්‍රිතාන්‍යය 3.7% ක්, ප්‍රංශය 3.6% ක්, රුසියාව 3.6 ක්, යුරෝපීය බලවත් රාජ්‍යය දහය 21.5 ක් හා අනෙක් සියලු රාජ්‍යයන් 17.8% ක් ම වැය කරති. අවි නිෂ්පාදකයන්ගේ වෙළඳ ප්‍රචාරයන්ට අනුව රාජ්‍යයන්ගේ අභ්‍යන්තර හා බාහිර ආරක්ෂාව හා අවි නිපදවන රාජ්‍යයන් තුළ රැකියා සැපයීම ප්‍රධාන අරමුණුය. කුඩා ප්‍රමාණයේ අවි බොහෝවිට රාජ්‍යයන් තුළ නිර්මාණය කරන ගැටුම් සඳහා ඉතා හොඳ වෙළඳපළක් උත්පාදනය කරයි. ලොව පුරා ඇතිව තිබෙන සිවිල් ගැටුම් 90% කටම අවි සම්පාදනය කර ඇත්තේ සාමය ගැන දොඩවන ලොක බලවතුන්ය. අවි වෙළඳපළ ලෝකයේ තිබෙන දුෂිතම වෙළඳපළයි. දේශපාලකයන් හමුදා හා පරිපාලන නිලධාරීන් අල්ලසට වංචාවට නතු කරමින් රාජ්‍ය පාලනයේ අනිවාර්ය අංගයක් ලෙස යුද්ධය සමාජ ගත කරයි. එහෙත් අවි වෙළඳපළ මත ඇති ශික්ෂා පදය මානව හිමිකම් උල්ලංඝණය සඳහා අවි යොදා නොගත යුතු වගයි. ඒ සඳහා ජාත්‍යන්තර ආයතන විවිධ සම්මුති සම්පාදනය කර ඇත. එහෙත් බල දේශපාලනය හා ආර්ථික ලාභ වුවමනාවන් ඉදිරියේ සියලු සම්මුතීන් නිහඬය.

අමෙරිකානු සියවස

ඉන්දිය සාගරයේ හොමුස් සිට මලක්කා දක්වා ගමන් මාර්ගයේ අමෙරිකානු හමුදා ස්ථාන ගතව සිටින දියාගෝ ගර්මියා දුපත ඉස්ලාමාබාද් සිට නාවික සැතපුම් 2500 ක්, නව දිල්ලියේ සිට නාවික සැතපුම් 2200 ක්, හම්බන්තොට සිට නාවික සැතපුම් 500 ක් දුරින් පිහිටා ඇත. ඉන්දු පකිස්තාන දේශ සීමාවට ආසන්න වශයෙන් සැතපුම් 600 ක දුරින් පිහිටි ඕමානය හා එක්සත් ජනපදය අතර ඇත්තේ මුහුකුරා ගිය හාදකමකි. මදීරා දුපත්වල ගුවන් හමුදා කඳවුර යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කොට තම යුධ අවශ්‍යතා සඳහා පරිහරණය කිරීමේ හැකියාව අමෙරිකාව සතු කර ගෙන ඇත. තායිලන්තයේ තගාගෝ රාජකීය ගුවන් හා නාවික හමුදා කඳවුර, සිංගප්පූරුවේ ස්ථාන ගතවීමේ හැකියාවද අමෙරිකාව උදා කරගෙන ඇත.

පැරණි රුසියානු සමූහ ආණ්ඩුවෙන් බෙදී වෙන්ව ගිය කිරිගිස්තානය චීන දේශසීමාව යාබදව පිහිටා ඇත. 2002 ජනවාරි මස එහි අමෙරිකානු හමුදාවට මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා පහසුකම් ලැබීය. කිරිගිස්තානයේ “බිෆ්කේෂ්” සිට සැතපුම් 19 ක් දුරින් පිහිටි “මනා”හි මෙම කඳවුර පිහිටා ඇත. එහි ප්‍රහාරක යානා, භාණ්ඩ ප්‍රවාහන යානා ස්ථාන ගත කර ඇත. උස්බෙකිස්තානයේ “කන්දාබාද්” හි කඳවුරක්, තජිකිස්තානයේ “තුල්යාම්, කොජාන්ඩ්, කුර්ගාන්”වල ක්ෂණික විහිදුම් බලකායන් නේවාසිකව සිටියි. කුර්කිමේනියාවේ අමෙරිකානු ආයෝජන මගින් ඉදි කළ නල මාර්ගයකින් අග්ගන් හා පකිස්තානය හරහා ඉන්දියානු සාගරයට ගොඩබිමෙන් ස්වභාවික ගැස් හා බනිජ තෙල් ප්‍රවාහනය කරයි. කටාර් රාජ්‍යයේ අධි තාක්ෂණික පහසුකම් සහිත ගුවන් කඳවුරක් ඩොලර මිලියන 1.5 ක් වැය කොට අමෙරිකාව ගොඩ නැගීය. අමෙරිකානු හමුදාවලට අමතරව චීන, රුසියානු හමුදා කාණ්ඩ කිරිගිස්තානය, තජිකිස්තානය හා උතුරු කසකස්තානයේ වාඩි ලා සිටිති. අග්ගන්හිස්තානයේ කනදහාර් හා කාබුල් නගරයට යාබද “බාග්‍රාම්”වල ස්ථිර හමුදා කඳවුරක් ගොඩ නැගීමට අමෙරිකා ප්‍රයත්න දරයි. පිලිපීනයේ “ජාලෝ” දුපත්වල අමෙරිකානු නාවික කඳවුරක්, පසු යුධ සමයේ සිට ජපානයේ “නාගෝ හා ඔකිනාවා” දුපත්වල ස්ථිරවම අමෙරිකානු හමුදා පදිංචිව සිටියි. එය ආසියානු කලාපයේ දිසානති කර ඇති එක්සත් ජනපද සමස්ථ හමුදා ශක්තියෙන් 75% කි. ජලොරිඩාවේ “ටම්පා” හි පිහිටි මධ්‍යම හමුදා ආඥා බල කාණ්ඩය :ජැබ්ජදප* ගල්ෆ් කලාපයේ බනිජ සම්පත් වෙත කැදර බැල්මක් හෙළමින් ආරක්ෂක මෙහෙයුම් සමග දිවා රාත්‍රියේ අවදියෙන් සිටියි. අග්ගන්හිස්තානයේ හා ඉරාකයේ යුධ මෙහෙයුම් බාරව සිටින්නේ මෙම හමුදා බල අණියයි. ඉන්දියන් සාගරයේ ආරක්ෂක ආධිපත්‍යය දරන්නේ හොනළු හි පිහිටි:ජැජදප*පැසිෆික් බල සණයයි. මෙම ද්විත්ව ක්‍රියාකාරත්වය පර්සියන් කලාපයේ ඉස්ලාමීය රාජ්‍ය 25 ක්, උතුරු අප්‍රිකාව, මධ්‍යම ආසියාව හා දකුණු ආසියාව ආවරණය කරයි.

තාරකා යුද්ධය

එක්සත් ජනපදය අභ්‍යවකාශය අවියෙන් සංවර්ධනය කර හමුදාකරණය සඳහා යොදා ගැනීමට පර්යේෂණයක නිරතව සිටියි. එය එක්සත් ජාතීන්ගේ අභ්‍යවකාශ සාමය වෙනුවෙන් නිදහසේ යොදා ගත යුතුය යන අරමුණ උල්ලංඝනය කිරීමකි. ආරක්ෂාව සඳහා අභ්‍යවකාශයේ මිසයිල පද්ධතියක් “බළුස-ඊකසිපසජ එසිසකැස්ථාන ගත කිරීමට පෙන්ටගනය දිගු කලක සිට උත්සාහ දරයි. ඒ සඳහා ඔවුන් ගෙතු මිත්‍යාව වෙනත් ග්‍රහ ලෝක වලින් අනාගතයේ අල්ල විය හැකි තාරකා යුද්ධයකින් ඒර අරපාටිවිය ආරක්ෂා වීම හා ජාතික අරක්ෂක වඩපිළිවෙලක් හඳුන්වාදීමයි. මේ සඳහා විශාල මුදලක් ආයෝජනය කිරීමට සිදු වෙයි.

මැද පෙරදිග හා උතුරු අප්‍රිකාව උණුසුම්වීම

මැද පෙරදිග හා උතුරු අප්‍රිකානු භූමිය පුරා ආර්ථික අර්බුදය, ජීවන වියදම, විරැකියාව එමෙන්ම දිගු කලක් ඉතා දුෂිත ආධිපත්‍යධාරී පාලන තන්ත්‍රය යටතේ ජීවත් වූ තරුණ පරම්පරාවේ ඉච්ඡාභංගත්වය විසින් රාජ්‍යයන්ට එරෙහි සටන් බිමට කැඳවා ඇත. ඊජිප්තුවේ හා ටියුනීසියාවේ මතු වූ උද්ඝෝෂණ විසින් පාලකයන් බලයෙන් පහ කර දැමීය. අනෙක් රාජ්‍යයන් තුළ දේශපාලනික නොගැලපීම් හා අසමතුලිතතාවන් මතු කරන අරගල දක්නට ලැබෙයි. ඉරාකය සහ සිරියාව ඉස්ලාමීය රාජ්‍යයන් විය යුතුය යන මතය නිර්මාණය කළේ එක්සත් ජනපදය, සවුදි ආරාබිය හා කටාර් යන රාජ්‍යයන්ය. වත්මන් සිරියාවේ ඇතිව තිබෙන අසහනකාරී තත්වය සංවර්ධනය සඳහා සවුදි ආරාබිය හා කටාර් රජ්‍යයන් මුදල් සම්පාදනය කළේය. මොවුහු ත්‍රස්තවාදය මත යුද්ධයේ දී ද්විත්ව භූමිකාවක යෙදෙති. ඉරාකයේ අන්තවාදී කණ්ඩායම් වෙනුවෙන් මූල්‍යාධාර ලබා දෙන්නේ ගල්ෆ් කලාපයේ අමෙරිකානු හිතවතුන්ය. ඒ ඉරානයට තර්ජනය කිරීමේ අපේක්ෂාවෙනි. බටහිර මතය අනුව මෙම ප්‍රයත්නය ගල්ෆ් කලාපයේ ගතානුතකත්වය බිඳ දමා නවීකරණය කොට පරිබෝජන මතවාදය සංවර්ධනය කිරීමයි. අරාබි වසන්තය එවැනි නිර්මාණයකි. ලෙබනනයේ වෙසෙන ෂියා ආගමික හිසිබුල්ලා සටන්කාමීන් අඩපන කිරීමට බුෂ් පාලනය සුන්නි ආගමික සවුදි ආරාබියේ උපාකරය ලබා ගත්තේය. වත්මනෙහි සිරියානු විපක්ෂයට යුගෝස්ලාවියාවේ ෂාග්‍රෙබ් හා කුර්කිය, ජෝර්දානය හරහා යුරෝපය හා එක්සත් ජනපදය සිරියාවට අවි සපයයි. ආරක්ෂක ලේඛනවලට අනුව සිරියාවට අවි ටොන් 3000 ක් අමෙරිකානු ක්ෂසංවිධානය ලබා දී ඇති අතර මූල්‍යාධාර සවුදි රජයෙනි.

2001 සැප්තැම්බර් 11 දින අමෙරිකාවේ ලෝක වෙළඳ සංවිධානයට එල්ල වූ ත්‍රස්තවාදී ප්‍රහාරයට පිළිතුරු ලෙස ත්‍රස්තවාදයට එරෙහි යුද්ධය අඟහිස්කානියෙන් ආරම්භ විය වසර 10 කට පසු ඔසාමා බින් ලාඩන් පකිස්ථානයේ දී මරා දැමීය. එහෙත් පකිස්තානයේ පමණක් නොව බොහෝ ඉස්ලාමීය රටවල බටහිර විරෝධී අන්තවාදය ඉස්මතු විය. දේශපාලන උද්ඝෝෂණ මධ්‍යම ආසියාවේ රාජ්‍යයන් 20 ක පමණ ඉස්මතුව ඇත. ඇල්ජීරියාව, බහාරේන්, පිබුතී, ඊජිප්තුව, ඉරානය, ඊජිප්තුව, ජෝර්දානය, කුවේට්, ලිබියාව, මොරිටානියා, මොරෙක්කෝ, ඔමානය, පලස්තීනය, සවුදි අරාබියාව, සෝමාලියාව, සුඩානය, සිරියාව, ටියුනීසියාව, බටහිර සහරාව, යෙමනය වැනි අර්බුදකාරී රාජ්‍යය පාලකයන් බලයෙන් රැදී සිටින්නේ බටහිර, රුසියානු හෝ චීන සහයෝගය මතය.

ඉරාකයේ දේශපාලන ගැටුම

ඉරාකයේ එකම ඉස්ලාමීය දහම අදහන ෂියා - සුන්නි හා කුර්දි වාර්ගිකත්වයෙන් බෙදී ඇත. සදාම් හුසේන් බලයෙන් පහකොට සාතනය කිරීමෙන් පසු එක්සත් ජනපද හමුදා ෂියා මුස්ලිම් කණ්ඩායමට බලය පවරමින් ඉරාකයෙන් ඉවත්ව ගියේය. එකී පාලන කණ්ඩායම අනෙක් වාර්ගිකයන් ඒකරාශී කර ගැනීමට අපොහොසත් විය. සදාම් සමයේ සිටම කුර්දිවරු ස්වයං පාලනයක් වෙනුවෙන් සටන් කළහ. එම අරගලය යටපත් කිරීමට එක්සත් ජනපදයේ හා මහා බ්‍රිතාන්‍යයේ සහයෝගය මත රසායන අවි සදාම්ට ලැබිණ. සුන්නිවරු තම ප්‍රදේශයේ බලය තහවුරු කරගනිමින් විරුද්ධවාදී කණ්ඩායමක් ලෙස ඉදිරියට පැමිණ ඇත. මෙම තත්වය මත ඉරාකයේ අමෙරිකානු හිතවත් ජනපතිවරයාට වාර්ගිකයන් බෙදී වෙන්ව යාම නිසා පාර්ලිමේන්තුව කැඳවිය නොහැකිය. සුන්නිවරු, ෂියා මුස්ලිම්වරු හා කුර්දිවරු ජීවත් වන ප්‍රදේශවල ආක්‍රමණය කිරීම හෝ බලපෑම් නොකරයි. එහෙත් පාලක ෂියාවරු සුන්නිවරුන්ට එරෙහිව ප්‍රචණ්ඩත්වය දියත් කර ඇත. මධ්‍යගත රජයේ බලය හීනව ප්‍රාදේශීය බලය දිනෙන් දින එක් එක් කණ්ඩායම් විසින් අත්පත් කරගනිමින් ඉරාකය දේශපාලන වශයෙන් සංකීර්ණ අනාගතයක් වෙත යොමුව ඇත.

යුක්රේන අර්බුදය

මගීන් 198 දෙනෙක් රැගත් මැලේසියානු ගුවන් යානය යුක්රේන - රුසියානු දේශසීමාව අසල දී මිසයිල ප්‍රහාරයකින් ඇද වැටීමත් සමග යුක්රේන අර්බුදය ගෝලීය ප්‍රවණතාවේ ප්‍රධාන මාතෘකාව බවට පත් විය. වත්මන් අමෙරිකානු හා යුරෝපීය බල ශක්ති වුවමනාව රැදී වතින්නේ ස්වභාවික ගැස් මතය. යුක්රේනය පැරණි රුසියානු සමූහ ආණ්ඩුවෙන් බිඳී වෙන්ව ගිය අනෙක් රටවල් මෙන්ම ස්වභාවික ගැස් සම්පතීන් ඉතා පොහොසත්ය. වත්මන් යුක්රේන අර්බුදයට සතියකට පෙර යාබද රාජ්‍යයන් ඩොලර බිලියන 2,2 ක ණය ගෙවා නොමැති හෙයින් රුසියාවට අයත් ගැස්ප්‍රෝම් ටී වරදප ආයතනය විසින් ගැස් සැපයුම කපා දමන බව රුසියානු ජනාධිපති පුටින් යුරෝපයට අනතුරු ඇඟවීය. රුසියාව යුක්රේනය මතින් ස්වභාවික ගැස් නිෂ්පාදනයෙන් 15% ක් ප්‍රවාහනය කරයි. රුසියානු බනිජ තෙල් හා ස්වභාවික ගැස් අපනයන වෙළඳපළ 70% ක් පමණ වන අතර, එමගින් ඩොලර බිලියන 500 ක ආදායමක් අපේක්ෂා කරයි. මේ අතර රුසියන් බස කථාකරන ක්‍රිමියානු භූමියේ ජීවත් වන ජනයා 2014 මාර්තු මස 16 දින පැවති ජනමත විචාරණයෙන් රුසියාව සමග එකතුවීමට තම 93% මනාපය පළ කළහ. සැබවින්ම එය හමුදා හා බලශක්ති ගැටළුවකි. රුසියාවේ අරමුණ ස්වභාවික ගැස් සම්පත අත්පත් කර ගැනීම සඳහා යුක්රේනයේ භූමියෙන් කොටසක් බෙදා වෙන් කිරීමයි. එමෙන්ම එක්සත් ජනපදය හා යුරෝපය පුටින් හිතවාදියකු බලයට පත්වීම නොඉවසති.

පලස්තීන හා ඊශ්‍රායල ගැටුම

පලස්තීන අරාබිවරු හා ෂිනොයිස්ට් ජුස් (වතමන් ඊශ්‍රායල්) අතර ගැටුම නව සංස්ද්ධියකි. සැබවින්ම එය ආරම්භවූයේ 19 වන සිය වස අවසානයේය. කෙසේවුවද මොවුන් ආගමික වශයෙන් මුස්ලිම්, ක්‍රිස්තියානි හා ජුදා ආගමට අයත්ය. එහෙත් අරගලය උත්පාදනය වූයේ ආගම් වෙනස වෙනුවෙන් නොව භූමිය අත්පත් කර ගැනීමේ අපේක්ෂාවෙනි. දෙවන ලෝක යුද්ධය පසු සමයේ (1948-1949) ප්‍රධාන කණ්ඩායම් තුනම තම ශුද්ධ වූ දේශය ලෙස පලස්තීනය වෙනුවෙන් තම අයිතිවාසිකම් ඉදිරිපත් කළ අතර එම භූමිය කණ්ඩායම් තුනටම අයත්වන සේ කොටස් කළේය. එය ඊශ්‍රායලය, ජෝර්දාන් ගංගාව යාබද බටහිර ඉවුර, ගාෂා කීරය යනුවෙන් නම් කළේය. එම කොටසේ සම්පූර්ණ බිම් ප්‍රමාණය වර්ග සැතපුම් 10,000 කි. යුදෙව්වෝ එය බයිබලයේ සඳහන් පරිදි ආබ්‍රහම්ගේ පොරොන්දුව පරිදි ඔහුගේ පැවත එන්නන්ට අයත් යැයි ප්‍රකාශ කරති. එබැවින් එය ඓතිහාසික ජුදා දේශයයි. පලස්තී ආරබිවරු එය තම ඓතිහාසික නිජබිම යැයි හඳුන් වති. සැබවින්ම 1948 වන තෙක් ඔවුහු සමගියෙන් එහි වාසය කළහ. එබැවින් ඔවුන් බයිබලයේ උරුමය අනුව ආබ්‍රහම්ගේ පුත්‍ර ඉස්මයිල් ආරාබින්ගේ ආදි මුත්තාය. එහෙයින් පොරොන්දු දේශය ඔවුන්ට අයත් යැයි ඔවුහු කල්පනා කරති. 1948 පසු ලොව පුරා විහිදී විසිරී සිටි යුදෙව්වන් මෙම ප්‍රදේශයට පැමිණ ජාතියක් වශයෙන් සංවර්ධනය විය. එමගින් ස්වයං පාලනයක් සහිත ස්වාධීන යුදෙවු රාජ්‍යයක් බිහි විය.

මැද පෙරදිග ඉතිහාසය ඉකුත් සියවසම ප්‍රවණ්ඩත්වයෙන් පිරී ගියේය. එයට ප්‍රධාන හේතුව ස්වභාවික ඉන්ධන මංකොල්ලය විසින් ජනයා විවිධ කොටස්වලට බෙදා වෙන් කොට ප්‍රවණ්ඩත්වය ඇවිල යාමට අවශ්‍ය පසුබිම සකස් කර ඇත. අතීතයේ පලස්තීන විමුක්ති සංවිධානය පසුව හමාස් සංවිධානය හා හිසබ්ලේලා සංවිධානය ඊශ්‍රායලයට එරෙහි සටනේ පෙරමුණ ගෙන ඇත. 1993 දී ඔස්ලෝ සම්මුතිය මගින් සාමය ස්ථාපිත කිරීමට වෙර දැරුව ද එය නිෂ්පල වූයේ භූ දේශපාලනික වුවමනා නිසාය.

මහා භාරතය

පසු නිදහස් සමයේ ඉන්දීය රජය අනුගමනය කළේ සෝවියට් හිතවාදී ප්‍රතිපත්තියකි ශ්‍රී නේරු සෝවියට් පන්නයේ මධ්‍යගත රාජ්‍ය පරිපාලනය කෙරෙහි දැක්වූයේ දැඩි ඇල්මකි. ඉන් පසු සියලු පාලක පාලිකාවන් අනුගමනය කළේ නේරු ප්‍රතිපත්තියයි. එහෙයින් හමුදා ශක්තිය වර්ධනය සඳහා රුසියානු මැදිහත්වීම ඉන්දියාව වැළඳ ගත්තේ දැඩි ප්‍රේමයෙනි. ගතවූ දසක හය තුළ ආරක්ෂක කටයුතු විවැඩි දියුණුව සඳහා ඉන්දියාව රුසියාවට ඩොලර බිලියන 32 ක් ගෙවා ඇත. රුසියානු අවි වෙළඳපළ ප්‍රධාන ගැනුම්කරුවා ඉන්දියාවයි. 2010 වසරේ ඉන්දියානු ආරක්ෂක වියදම 34% කින් ඉහළ ගියේය. එය ඩොලර බිලියන 21 වැඩිවීමකි. අමෙරිකානු සහයෝගය මත හමුදා තාක්ෂණය දියුණු කිරීම ඉන්දියානු අපේක්ෂාව වූයේ යාබද පකිස්තාන ඉස්ලාමීය අන්තවාදී අභියෝගය ජය ගැනීමයි.

- පකිස්තාන අෂාද් කාෂ්මීරය තුළ දලු ලා වැඩියන හිංදු විරෝධී ඉස්ලාමීය අන්තවාදය තම දේශසීමාවට ප්‍රවේශවීම වළකාගැනීම.
- ප්‍රාන්ත රාජ්‍ය 17 ක එනම් දිස්ත්‍රික්ක 682 න් 223 ක් තුළ ප්‍රභවය ලබා සටන්කාමීව හැසිරෙන නක්සලයීට මාවෝවාදී කණ්ඩායම්, ඇසෑමය, නාගලන්තය තුළ ඉස්මතු වූ වෙනම රාජ්‍යයන් සඳහා වූ අභියෝගය
- තමිල්නාඩු ද්‍රවිඩයන්ගේ හැසිරීම,
- නේපාලයේ මාවෝවාදීන් රාජ්‍ය බලය දක්වා ගමන් කිරීමෙන් ඉන්දීය වාමවාදීන් තුළ නව අපේක්ෂා ජනිතවීම
- ඉන්දීය සාගර කලාපයේ හා මධ්‍යම ආසියා චීන මැදිහත් වීම.

කලාපීය බලවතුන්

සීතල යුධයෙන් පසු ඉන්දියානු සාගර කලාපයේ බල ආධිපත්‍යය සඳහා කලාපීය බලවතුන් ලෙස චීනය හා ඉන්දියාව ඉස්මතු විය. බිලියන හතක් ඉක්ම වූ ගෝලීය ජනගහනයෙන් බිලියන දෙකකට අධික ජනගහනයක් මෙම රාජ්‍යය දෙකට අයත්ය. එමෙන්ම කලාපීය වශයෙන් නිෂ්පාදන හා ආර්ථික සංවර්ධයෙන් අනෙකුත් රාජ්‍යයන් අහිභවා ඉදිරියෙන් සිටීමට ඔවුහු සමත්වූහ. කලාපීය බල ආධිපත්‍යය සඳහා තරඟ කරන චීනය හා ඉන්දියාව විද්‍යා හා තාක්ෂණික නිපැයුම් අතරින් ද පුරෝගාමියෝය. සමාජවාදී කඳවුරේ එතෙක් පැවති රුසියානු ආධිපත්‍යයට හිමි වූ ස්භානාය වෙත ළඟාවීමට ඉකුත් දසක දෙක තුළ චීනය ප්‍රයත්න දරයි. රාජ්‍යයන් දෙකම තම ආධිපත්‍යය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා ස්වභාවික ගැස් හා ආසිල ඉන්ධන බහුල මධ්‍යම ආසියාව වෙත තම දේශපාලන හා ආර්ථික උපාය මාර්ග සැලසුම් දියත් කර ඇත. එමෙන්ම ඉන්දු චීන දේහසීමාවේ තම හමුදා ශක්තිය වර්ධනය කරමින් යාබද කුඩා රාජ්‍ය සමඟ ද්වි පාර්ශවික ගිවිසුම් වෙත යොමු වෙමින් තම භාණ්ඩ සඳහා වෙළඳපළ ප්‍රසාරණය කරමින් ඉන්දියානු සාගර කලාපයේ බලවතුන් බවට පත්වීමේ තරඟය උණුසුම් කර ඇත.

අරාබි වසන්තය

2011 ආරාබිකරය පුරා පැතිර ගිය අරගලකාරී තත්වය බටහිර මාධ්‍යය අරාබි වසන්තය ලෙස නම් කළේය. සැබවින්ම අරාබි පාලකයන්ට එරෙහිව ජන අරගල පැන නැගුනේ මුලින්ම ටියුනීසියාවේ පාලක බෙන් අලිට එරෙහිවය. එම තත්වයන් සමඟ ආරාබිය පුරා දුෂිත පාලකයන්ට එරෙහිව ජනතා නැගීටීම් උත්සන්න වූහ. මෙම වදන අපට මුලින්ම බටහිර මාධ්‍යය භාවිත කරනු දක්නට ලැබුනේ 1980 දී නැගෙනහිර යුරෝපයේ ඇතිවූන දේශපාලන අරගල විග්‍රහ කිරීමටයි. විවෘත වෙළඳපළ හා නව ලිබරල් මතවාදය විසින් මෙම තත්වය උත්පාදනය කළේය. ඊජිප්තුව, ටියුනීසියාව හා යෙමනය දීර්ඝ දේශපාලන ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවලියකට අවතීරණය වූ අතර ලිබියාව හා සිරියාව සිවිල් යුධ තත්වයක් දක්වා වර්ධනය විය. එක්සත් ජනපද හිතවාදී මැදපෙරදිග පාලකයන් දැඩි මර්ධනකාරීත්වය මගින් තාවකාලිකව ජන උද්ඝෝෂණ යටපත් කළහ.

අරාබි වසන්තය යන වදන බටහිර මාධ්‍ය ජනප්‍රියත්වය උදෙසා යොදා ගත් වචනාර්ථයක් විනා එමගින් මැදපෙරදිග ජනයාට අත්පත් වූ වසන්තයක් නොමැත. අරාබිය පුරා ඇවිල ගිය අරගලයේ මුඛ්‍යාර්ථය වූයේ දිගු කාලීනව රාජ්‍ය පාලනය කරණ ඒකාධිපතිත්ව, විරැකියාව, ජීවන වියදම ඉහළයාම, හා රාජ්‍ය දුෂණය, හමුදා ජුන්ටාවන්ට එරෙහි අරගලයකි. ඇතැම් තැනක දිගු කාලීනව රාජ්‍ය බලය සතු කරගත් පාලකයන් එලවා දැමීම අපහසු කාර්යයකි. එමෙන්ම සමස්ථ ආර්ථිකය, පොදු සම්පත්, හමදා ශක්තිය, බටහිර බලවත් රාජ්‍යයන්ගේ උපකාරය පමණක් නොව ආගමික සංස්ථාව ද පාලකයන් සමග අත්වැල් බැඳ සිටිති.

ජපන් චීන සබඳතාවල වත්මන් තත්වය

ජපානය හා චීනය නැගෙනහිර චීන මුහුදින් බෙදී වෙන්ව ඇත. ජපාන භාෂාව, ගොවිතැන, සංස්කෘතිය, ආගම, දර්ශනය, නීතිය සකස්වීමේ දී චීන බලපෑම ඉතා විශාල ලෙස දක්නට ලැබෙයි. එහෙත් පසු යුධ සමයේ එක්සත් ජනපදය හා බ්‍රිතාන්‍ය ආර්ථික මැදිහත්වීම විසින් ජපානයේ වෙළඳපළ විවෘත කරන ලෙස ඉල්ලා සිටියහ. එතැන් සිට ජපානය නවීකරණය විය. 2006 වසරේ චීනය හා ජපානය එක්ව දෙවන ලෝක යුධයෙන් පසු සබඳතා ගැන නැවත විමර්ශණයක යෙදුනි. එහෙත් 2010 වසරේ ජපානය තමන්ට අයත් සම්පත් විශේෂයෙන් සෙන්කාකු දූපත අත්පත් කරගැනීම පිළිබඳව චීනයට දොස් පැවරීය.

ජපානය හා චීනය ලොව හොඳම ආර්ථික සංවර්ධනයක් ඇති රාජ්‍යයන් අතරින් දෙවන හා තුන්වන ස්තානයේ වැජඹෙති. මෙම තරගකාරීත්වයත් කාලාන්තරයක් තුළ ඇති වූ දේශපාලන නොගැලපීම් හේතුවෙන් ජපාන හා චීන ජනයා තුළ ඔවුනොවුන් නොඉවසීමේ තත්වයක් වර්ධනයවී ඇත. 2011 වසරේ චීන විදේශ අමාත්‍යාංශය කලාපීය තර්ජනය පිළිබඳ ජපාන විදේශ පිලිවෙත හෙලා දැක්කේය. 2012 වසරේ නැගෙනහිර චීන මුහුදේ පිහිටා ඇති කොඳෙව්ව, ජපානය සෙන්කාකු ලෙස ද, චීනය දියාඕයු යනුවෙන් ද හැඳින්වෙන දූපත වෙනුවෙන් අසමගිතාවක් හට ගත්තේය. මෙම තත්වය මත දෙපාර්ශවයම තම හමුදා ශක්තිය වැඩි දියුණු කිරීමට පෙළඹ ඇති අතර එමගින් කලාපයේ උනුසුම් තත්වයක් උදාව ඇත.

සම්පත් පාලනය හා ප්‍රවණ්ඩත්වයේ නැගීම

පසු යුධ සමයේ අධිරාජ්‍යවාදී යුරෝපය දුර්වල විය. පැරණි යටත් විජිත නව නිදහස යටතේ වැඩෙන්නට විය. මෙලෙස නිදහස වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක වන විට මැද පෙරදිග දෙසට සීතල යුධ සමයේ භූ දේශපාලනික හස්තය දිගු විය. ෆොසිල ඉන්ධන සම්පත් ගෝලීය දේශපාලනයේ ප්‍රධාන ස්ථානයකට පත් විය. මානව හිමිකම් උල්ලංඝනයට හා පාලකයන්ට ඒකා අධිපතිත්ව දක්වා ඉහළට යාමට අවශ්‍ය පසුබිම සැකසීමට යුරෝපය හා එක්සත් ජනපදය උපකාර කළේය. එහි ආනිශංසය වූයේ ආගමික, වාර්ගික අන්තවාදය හා ක්‍රස්තවාදයේ උල්පත්තියයි.

පකිස්තානයේ අෂාද් කෂ්මිරයේ මුසාෆරාබාද් හා ලාහොරය අසල ස්ථාන ගතව ලෂ්කර් ඊ තොයිබා ඉස්ලාමීය අන්තවාදී කණ්ඩායම ඉතා වේගයෙන් ඉන්දියානු සාගර කලාපයේ බංග්ලාදේශය, මාලදිවයින, නේපාලය, ලංකාව, චීනයේ ක්ෂිත්‍රීයයන් ප්‍රාන්තය, මැලේසියාව, තායිලන්තය හා ඉන්දුනීසියාව තුළ පැතිරෙමින් පවතින වග එක්සත් ජනපද පැසිෆික් හමුදා කාණ්ඩය (paccom) අමෙරිකානු අවි කොමිසමට දන්වා ඇත, පකිස්තාන - අඟහන් දේශසීමාව අවට පැරණි නම් අතහරිමින් නව නාම යටතේ නැවත නැවත හැඩගැසෙමින් බටහිර හා හිංදු විරෝධය ජනගත කර ප්‍රවණ්ඩත්වය අවුලා දමන අන්තවාදී කණ්ඩායම්වල නාම ලේඛනය ඉතා විශාලය. 2008 මුම්බායි ප්‍රහාරයේ සිට සෑම ඉන්දියානු ප්‍රහාරයකම සැලසුම්කරුවන් වූයේ ලෂ්කර් ඊ තොයිබා කල්ලියයි.

අල් බයිදා, තාලිබාන් සාමාජිකයන් එලෙස විසිර යමින් නව කණ්ඩායම් ලෙස පිළිසිඳ ගැනීමට හේතු වූයේ ගෝලීය ක්‍රස්තවාදයට එරෙහි නැටෝ භ්‍රමසංවිධානය පකිස්තාන රජය සමග ඒකාබද්ධව මෙහෙයුම් ඇරඹීමයි. පකිස්තාන, ඉරාන, අඟහන් දේශසීමා අසල අන්තවාදය දල දමා වැඩියන්නේ දැඩි මතධාරී පස්තූන්, තජික්, නෂරස්තානි, හෂාරා, වසිර් හා ගෝත්‍රික කණ්ඩායම් අතර එම මූලධර්ම ඉතා හොඳින් මුල් බැස ඇති හෙයිනි. 1979 සිට රුසියානු - අමෙරිකානු මැදිහත්වීම මත ජීවිත අපේක්ෂාව බිඳී ගිය පීඩිත වාර්ගිකයන් අතර විදේශ විරෝධය පැතිරයාම අනිවාර්ය සංසිද්ධියකි. අඟහන් -පකිස්තාන දේශසීමා යාබද පෞච්ච, ලන්ඩ්කෝටාල්, ජලාලාබාද්, අලිකේල්, ජාමිනාර්, වමක්, ගුලිස්තාන්, කුජ්ටා, දල්බන්දීන්, මිරාමිෂා, මාලාකාන්ද් වැනි දුරස්ථ ප්‍රදේශවල දහම් පාසල් (මද්‍රසා) 10,000 ක් පමණ පවත්වා ගෙන යයි. මද්‍රසා වල අධ්‍යාපනයේ මූලිකත්වය හමුදා අභ්‍යාස හා ඉන්දු බටහිර විරෝධයට හිමි වෙයි.

ගෝලීය ක්‍රස්තවාදය

එක්සත් ආරාබ් රජය මැදපෙරදිග මතුව ඇති යුදමය තත්වය සැලකිල්ලට ගෙන ඉස්ලාමීය අන්තවාදී කණ්ඩායම් 80 ක් ක්‍රස්තවාදී සංවිධාන ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කළේ ය. අල් ඛයිඩා, අල් නුෂරා පෙරමුණ, ඉරාකීය ඉස්ලාමීය රාජ්‍යය ෂිෂබ්, අල් ඉස්ලාෂ්, හා තවත් කණ්ඩායම් රාශියක් මෙම ලේඛනයට ඇතුළත් ය. අල් ඉස්ලාෂ් එක්සත් ආරාබ් රාජ්‍යයේ ස්ථාන ගත වූ සංවිධානයක් වුව ද එය ඊජිප්තුවේ මුස්ලම් සහෝදරත්ව සංවිධානය සමග ඇති සබඳතා මුල් කොට ගෙන තහනමට ලක් විය. සවුදි ආරාබීය ද මුස්ලම් සහෝදරත්ව සංවිධානය ට තහංචි පනවා ඇත. මැදපෙරදිග රාජ්‍ය යන්ත්‍ර පෙරළා දැමීමට ප්‍රයත්න දැරීම එම සංවිධානයට එරෙහි චෝදනාවයි. තවද මෙම ක්‍රස්තවාදී ලේඛනයට අනුව යෙමනනයේ හෝති කැරලිකරුවන්, නයිජීරියාවේ බොකෝ හරාම් සහ අග්ගනිස්තානයේ තලෙයිබාන් කණ්ඩායම ඇතුළත් වෙයි. එහෙත් ඇතම් පර්යේෂකයන්ගේ විවේචනයට අනුව මෙම ලේඛනයේ ඇතැම් කණ්ඩායම් සංස්කෘතික සංවිධාන වන අතර ක්‍රස්තවාදී කණ්ඩායම් ලෙස නම් කිරීමට හේතුව ආගමික වෙනස්කම් ය,

න්‍යෂ්ටික යුද්ධය

ලෝකයේ බලවත් රාජ්‍යයන් අටක සමූහ ඝාතනය සඳහා යොදා ගත හැකි න්‍යෂ්ටික අවි නිපදවා ගබඩා කර ඇත. එයින් රාජ්‍යයන් පහක් න්‍යෂ්ටික අවි සහිත රාජ්‍යන් "nuclear-weapon states" (NWS) ලෙස බටහිර මාධ්‍යය නම් කරයි. යුද්ධය සඳහා පරමානු අවි ප්‍රගුණනය නො කිරීමේ ගිවිසුමට Nuclear Non-Proliferation Treaty (NPT) අමෙරිකා එක්සත් ජනපදය, රුසියාව, බ්‍රිතාන්‍යය, ප්‍රංශය හා චීනය එකඟව එකඟව පළ කර ඇත. මෙම සම්මුතිය ඇති වූයේ 1970 වසරේ ය. එමෙන් ම ඉන්දියාව, පකිස්තානය හා උතුරු කොරියාවට න්‍යෂ්ටික පර්යේෂණ සඳහා අවසර ඇත. 2003 වසරේ දී උතුරු කොරියාව පොදු එකඟතාවෙන් ඉවත් විය. ඊශ්‍රායලයේ න්‍යෂ්ටික අවි ඇති බවට සැකයක් මතුව ඇත. එහෙත් න්‍යෂ්ටික අවි පර්යේෂණ කරන බවක් හෙළිදරවු වී නොමැත. දකුණු අප්‍රිකාව සතුව න්‍යෂ්ටික අවි තිබුණ ද බලය විදේශකයන් අතින් ස්වදේශිකයන් වෙත හුවමාරුවීමත් සමග ආයුධ නිෂ්ක්‍රීය කළේ ය. ලොව බලවතුන් සතුව සුවිශාල ප්‍රමාණයක න්‍යෂ්ටික අවි ගබඩා කර ඇති අතර අවැසි මොහොතක සමූල ඝාතනය සඳහා ඒවා භාවිත කිරීමේ හැකියාව ඇත. බොහෝ රාජ්‍යයන් බලශක්ති උත්පාදනය සඳහා න්‍යෂ්ටික පර්යේෂණ හා බලාගාර පවත්වාගෙන යන අතර සෑම රාජ්‍යයකට ම සමූල ඝාතක අවි නිපැයීම ගැන චෝදනා ඉදිරිපත් ව ඇත. පොදු එකඟතාවට අනුව 1985 වසරේ දී මෙම රාජ්‍යයන් සතුව න්‍යෂ්ටික අවි 68,000 ක් පමණ වූ බව තක්සේරු කර ඇත. මෙම ප්‍රමාණයෙන් කිසිවක් විනාශ නො කළ අතර ඒවා ක්‍රියා විරහිත කරන බවට සෑම රාජ්‍යයක් ම එක්සත් ජාතීන්ගේ ආරක්ෂක මණ්ඩලයේ දී පොරොන්දු විය.

එක්සත් ජනපදය තම ප්‍රථම න්‍යෂ්ටික අවි නිෂ්පාදන ආරම්භ කළේ දෙවන ලෝක යුධ සමයේ ය. බ්‍රිතාන්‍යය හා කැනඩාව සමග සිදු කළ එම ව්‍යාපෘතිය මැන්හැටන් ව්‍යාපෘතිය Manhattan Project ලෙස හැඳින් වෙයි. නාසි ජර්මනිය න්‍යෂ්ටික බෝම්බ නිපදවා වි යැයි යන සැකය මත ඔවුහු යුහුසුලු වූහ. එමෙන් ම මෙම ත්‍රිත්වය එක්ව ලෝක ඉතිහාසයේ ප්‍රථමවතාවට සතුරු රාජ්‍යයකට එරෙහි ව න්‍යෂ්ටික බෝම්බ භාවිත කරමින් 1945 අගෝස්තු 6 දින ජපානයේ හිරෝෂිමා නගරයට හා 1945 අගෝස්තු 9 නාගසාකි පුරවරයට පහර දුන්හ. එක්සත් ජනපදය 1952 වර්ෂයේ සීතල යුධ සමයේ නැවත ජලකර පරමානු බෝම්බය පර්යේෂණය මගින් නිපදවා 1954 අත්හදා බැලීය. සෝවියට් දේශය දෙවන ලෝක යුධ සමයේ හා පසු යුධ සමයේ සිදු කළ පර්යේෂණ අනුව 1949 වසරේ සිය ප්‍රථම න්‍යෂ්ටික බෝම්බය අත්හදා බැලී ය. ඒ අනුව රුසියාව න්‍යෂ්ටික බලය සහිත දෙවන රාජ්‍ය ලෙස ලෝක ඉතිහාසයට එක් විය. සීතල යුද්ධයේ ලෝක බලය සම තුළනය කිරීමට එම පර්යේෂණය සමත් විය. නැවත 1955 වසරේ දී සෝවියට් දේශය ජලකර බෝම්බය යහාරදටැබ ඉදපඉ ("RDS-37") අත්හදා බැලී ය. 1992 දී රුසියානු ජනරජය බිඳීයාමෙන් පසුව පැරණි සෝවියට් දේශය අයත් වූ පරමානු අවි වලින් කොටසක් නැවත රුසියාව සතු විය. තක්සේරුවට අනුව රුසියාව සතුව ආසන්න වශයෙන් න්‍යෂ්ටික අවි 55,000 ක් පමණ ඇත. බ්‍රිතාන්‍යය සිය ප්‍රථම න්‍යෂ්ටික අවි අත්හදා බැලීම සිදු කළේ 1952 වසරේ ය. බ්‍රිතාන්‍ය ලොව තෙවැනි න්‍යෂ්ටික බලවතා ය. 1957 දී ප්‍රථම ජලකර බෝම්බය නිපදවා පුපුරවා දැමී ය. ප්‍රංශය 1960 වසරේ සිය ප්‍රථම අත්හදා බැලීම කරමින් ලොව සිවුවැනි න්‍යෂ්ටික බලවතා විය. 1968 දී ජලකර බෝම්බය නිපදවා අත්හදා බැලී ය. චීනය 1964 දී තම න්‍යෂ්ටික අවිය නිපදවා 1967 ජලකර බෝම්බය පිපිර විය.

ඉන්දියාව න්‍යෂ්ටික පර්යේෂණ සාමකාමී බල ශක්ති උත්පාදනය වෙනුවෙන් කරන ප්‍රයත්නයක් ලෙස හඳුන්වා ඇත. 1974 වසරේ ප්‍රථම අත්හදා බැලීම සිනාසෙන බුද්ධ, Smiling Buddha ලෙස නම් කළේ ය. ඉන්දියාවට න්‍යෂ්ටික බල උත්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණය හා මෙවලම් කැනඩාව සම්පාදනය කළේ ය. ඉන්දියාව අනෙක් රාජ්‍යයන් මෙන් තම න්‍යෂ්ටික පහසුකම් පාලනය කරන ගෝලීය සම්මුතියට තවම එළඹ නැත. තමන් න්‍යෂ්ටික බලය භාවිත කරන්නේ සමකාමී වාතාවරණයක් යටතේ යැයි ඉන්දියාව ප්‍රකාශ කරයි. එහෙත් 1990 වසරේ න්‍යෂ්ටික අවි අත්හදා බැලීම් කීපයක් කිරීමට ඉන්දියාව සමත් විය. එය ශක්ති මෙහෙයුම Operation Shakti නමින් හැඳින්වින. 2005 ජූලි මාසයේ එක්සත් ජනපද ජනපති ජෝර්ජ් බුෂ් හා ඉන්දීය අගමැති මන් මෝහන් සිං අතර න්‍යෂ්ටික අත්හදාබැලීම් සඳහා වූ අවබෝධතා ගිවිසුමකට අත්සන් තැබිණ.

පකිස්තානයේ කරාවිච් අග නගරය ආශ්‍රිත ව සිය න්‍යෂ්ටික පර්යේෂණ ආයතනය 1970 වසරේ ඉදි කළේ ය. පළමු අත්හදා බැලීම 1970 වසරේ සිදු කළේ ය. ඒ සඳහා එක්සත් ජනපදය හා යුරෝපීය රාජ්‍යයන්ගේ උපකාර පකිස්තානයට ලැබිණ. 1990 වසර තෙක් න්‍යෂ්ටික අවි පර්යේෂණ සිදු නො කළ අතර 1998 දී ඉන්දියානු න්‍යෂ්ටික අවි අත්හදා බැලීමෙන් පසුව පකිස්තානය කාර්ගිල්ස් කඳුකරයේ ප්‍රථමවරට න්‍යෂ්ටික අවි පර්යේෂණ හයක් සිදු කළේ ය. 2004 වසරේ පකිස්තානයේ න්‍යෂ්ටික පර්යේෂණ ප්‍රධානියාට එරෙහි ව න්‍යෂ්ටික පර්යේෂණ වාර්තා උතුරු කොරියාවට අලෙවි කළ බවට චෝදනා නැගින.

උතුරු කොරියාව ආරම්භයේ න්‍යෂ්ටික අවි නො නිපදවීමේ ගෝලීය ගිවිසුමට අත්සන් තබා තිබුන ද 2003 ජනවාරි 10 දින එම සම්මුතියෙන් ඉවත්වන බව ප්‍රකාශ කළේ ය. දීර්ඝ කාලයක සිට උතුරු කොරියාව සතුව න්‍යෂ්ටික අවි ඇතැයි එක්සත් ජනපදය හා යුරෝපා සංගමය උතුරු කොරියාවට චෝදනා නගති.

නැටෝ සංවිධානයට අයත් බෙල්ජියම, ජර්මනිය, ඉතාලිය, නෙදර්ලන්තය හා කුර්කිය සතු භූමියේ එක්සත් ජනපද න්‍යෂ්ටික අවි ස්ථාන ගත කර ඇත. එමෙන් ම 1984 වසරේ කැනඩාවේ ද 2001 වසරේ ග්‍රීසියේ ද න්‍යෂ්ටික අවි ස්ථාන ගත කිරීමට අමෙරිකාව සමත් විය. දකුණු අප්‍රිකාව සතුව 1990 වන විට න්‍යෂ්ටික ආයුධ හයක් තිබූ අතර බලය ස්වදේශිකයන් වෙත හුවමාරු වන විට එම අවි නිශ්ක්‍රීය කළේ ය. තව ද පැරණි සෝවියට් දේශයෙන් බෙදී වෙන්ව ගිය බෙලෝ රුසියාව, කෂකස්තානය, යුක්රේනය සතුව න්‍යෂ්ටික අවි ඇති වග අන්තර්ජාතික පර්යේෂණ වාර්තාවල සටහන් ව ඇත.

සුනිල් රණසිංහ
මානව විද්‍යාඥ

“බුද්ධි කලමිඛනයක නවමු මග”

ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවා විවෘත/ සීමිත තරග විභාගය

රචනය හා සාරාංශය

අක්ෂර වින්‍යාසය

● පහත සඳහන් වචන වින්‍යාසය අනුව සදොස් නම් නිදොස් කොට ලියන්න.

1. සියලු		37. ප්‍රතික්‍රියා	
2. මහලු		38. ප්‍රතිඵල	
3. කුරුළු		39. පිළිගැනීම	
4. යහළු		40. පිළිකුළු	
5. ගැටළු		41. නළල	
6. ගිනි		42. පළල	
7. පිණි		43. කෞශල්‍ය	
8. ගණුදෙණු		44. ප්‍රස්ථාර	
9. ගොණුව		45. කොට්ඨාශය	
10. පැණි		46. අන්‍යෝන්‍යය	
11. ලුණු		47. අඛණ්ඩ	
12. කර්තෘ		48. භාණ්ඩ	
13. කාර්යාලය		49. ප්‍රණීත	
14. භාර්යාව		50. සම්මන්ත්‍රණ	
15. මහාචාර්ය		51. මිශ්‍රණ	
16. කාර්යබාරය		52. වාර්ථා	
17. කාර්යාංශය		53. විශිෂ්ඨ	
18. ජාත්‍යන්තරාගය		54. ශිෂ්ඨාචාරය	
19. අත්‍යාවශ්‍ය		55. දෘෂ්ඨි	
20. නීත්‍යානුකූල		56. නිර්දේශ්ඨ	
21. පරිගණකය		57. ශ්‍රේෂ්ඨ	
22. විශ්මය		58. ජ්‍යෙෂ්ඨ	
23. පළාත		59. මිල	
24. ලේඛණ		60. ගැහැණු	
25. කැළණිය		61. මුහුණු	
26. උළෙල		62. ළඟ	
27. ශිෂ්‍ය		63. සුළඟ	
28. අභිභවා		64. බොළඳ	
29. ප්‍රශ්න		65. වෙළෙඳ	
30. දර්ශන		66. කළබ	
31. විමර්ශණ		67. වෙළබ	
32. තීක්ෂණ		68. සන්දේශය	
33. තාක්ෂණික		69. ජනගහණය	
34. ලේඛන		70. ප්‍රස්ථකාලාධිපති	
35. සට්ටනය		71. විද්‍යාලාධිපති	
36. වාණිජ		72. සක්වල	

- 73. කුකුළා
- 74. පළමු
- 75. සත්ත්වයා
- 76. තත්ත්වය
- 77. උගන්වුරුණ
- 78. එළබෙන
- 79. ජනග්‍රැහිය
- 80. කණගාටු
- 81. කණණාඩි

- 82. කළමනාකරණය
- 83. දෘෂ්ඨිවාදය
- 84. දෘශ්‍යමාණ
- 85. සුභසාදන
- 86. අනර්ඝ
- 87. උත්කෘෂ්ඨ
- 88. කණකලු
- 89. සංස්කෘතික
- 90. සාධානුස්මරණය

● න, ණ, ල, ළ හේදය අනුව අර්ථ වෙනස්වීම.

- 1. කන
- කණ
- 2. මින
- මිණ
- 3. පහන
- පහණ
- 4. දරන
- දරණ
- 5. වරන
- වරණ
- 6. තන
- තණ
- 7. දන
- දණ
- 8. වන
- වණ
- 9. මෙන
- මෙණ
- 10. කිරන
- කිරණ

- 11. මල
- මළ
- 12. වල
- වළ
- 13. කල
- කළ
- 14. අකල
- අකළ
- 15. සීල
- සීළ
- 16. පිල
- පිළ
- 17. බල
- බළ
- 18. දල
- දළ
- 19. මුල
- මුළ
- 20. පල
- පළ

“බුද්ධි කලමිඛනයක නවමු මග”

ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවා විවෘත/ සීමිත තරඟ විභාගය

සාමාන්‍ය දැනීම - අමතර නිබන්ධනය

ශ්‍රී ලංකාවේ පාර්ලිමේන්තුව

කොළඹ සිට කී.මී. 15 ක් පමණ දුරින් නැගෙනහිරට වන්නට ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර පිහිටන්නේය. එහි පිහිටි පෞරාණික ජලාශයක් වන දියවන්නා ඔය මධ්‍යයයේ අක්. 10 ක භූමි භාගයක පාර්ලිමේන්තු සංකීර්ණය පිහිටා තිබෙන්නේය. 1833 දී රටේ ව්‍යවස්ථාදායක පිහිටුවනු ලැබීමෙන් පසු ඒ සඳහා ඉදිකරන ලද තෙවනි ගොඩනැගිල්ල වන්නේ මෙයයි.

එක් එක් පාර්ලිමේන්තුව රැස්වන පළමු සභා වාරයේදී මන්ත්‍රීවරු වසින් කථානායක වරයා තෝරාපත්කරගනු ලැබේ. එහි මූලසූත දරන්නා මොහු වන අතර සභාවෙහි කටයුතු පාලනය කරන හා ස්ථාවර නියෝග පිළිපදිනු ලැබීමෙහි වගකීම ඔහු විසින් උසුලයි. පාර්ලිමේන්තුව තුළ සංකෝලය අධිකාරිබලයේ සංකේතයයි.

පාර්ලිමේන්තුවෙහි මන්ත්‍රීවරු වසර 6 ක කාලයකට තෝරාපත්කරගනු ලැබෙයි. පාර්ලිමේන්තුවෙහි මන්ත්‍රී ගනණ 225 වන අතර ඔවුන්ගෙන් 196 දෙනෙක් සමානුපාතික නියෝජිතයන්ද 29 දෙනා ජාතික ලැයිස්තුවෙන්ද ගනු ලැබෙයි.

ඕනෑම අවස්ථාවක සභාවෙහි වැඩකටයුතු මහජන ගැලරියේ සිට නැරඹීමට මහජනතාවට හැකිය. රාජ්‍ය පාලන තන්ත්‍රයේ මහගෙදර බදු පාර්ලිමේන්තුව කශේරුව ශක්තිමත් සිංහ පෝතකයකුගේ සිංහනාදය බදු වන්නේ එහි ඇති අසීමිත බලතල නිසාය.

යටත් විජිතවාදීන්ගේ පැමිණීමට පෙර, ශ්‍රී ලංකාවේ තිබුණේ රාජාණ්ඩු ක්‍රමයකි. ඉන් අනතුරුව පෘතුගීසි, ලන්දේසි සහ බ්‍රිතාන්‍ය පාලකයන් යටතේ පරිපාලනමය හා රාජ්‍යමය වෙනස්කම් හඳුන්වා දෙන ලදී. මුහුදු බඩ පිහිටි ලන්දේසි පාලනය පැවති ප්‍රදේශ ප්‍රථමයෙන් බ්‍රිතාන්‍ය පාලනයට යටත් වූ අතර, 1815 දී උඩරට රාජධානිය ද බ්‍රිතාන්‍ය පාලනයට යටත් විය. කෝල්බෲක් කැමරන් කොමිසමේ නිර්දේශවලට අනුකූලව, 1833 දී ශ්‍රීමත් රොබට් හෝටන් නමැති ආණ්ඩුකාරවරයා විසින් විධායක සභාව සහ ව්‍යවස්ථාදායක සභාව නම් වූ යටත් විජිත පාලනය පැවති ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම ව්‍යවස්ථාදායක මණ්ඩල දෙක පිහිටුවන ලදී.

ගාලු මුවදොර මහ සයුරට මුහුණ ලා පිහිටා ඇති පැරණි පාර්ලිමේන්තු ගොඩනැගිල්ල වෙත රැගෙන යනතුරු, විධායක සභාව ව්‍යවස්ථාදායක සභාව රැස්වීම් පැවැත් වූයේ දැනට විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය පිහිටා ඇති දර්ශනීය ගෝඩන් උද්‍යානය ඉදිරිපස ඇති ගොඩනැගිල්ලේ ය. පැරණි පාර්ලිමේන්තු ගොඩනැගිල්ල 1930 ජනවාරි 29 වන දින එවකට ආණ්ඩුකාරවරයා ලෙස සිටි ශ්‍රීමත් හර්බට් ස්ටැන්ලි විසින් විවෘත කරන ලද අතර, ශ්‍රී ජයවර්ධන පුර කෝට්ටේ පිහිටි නව පාර්ලිමේන්තු සංකීර්ණය වෙත 1982 අප්‍රේල් මාසයේ දී ව්‍යවස්ථාදායකය රැගෙන යනතුරු එය රැස්වූයේ මෙම ගොඩනැගිල්ලේ ය.

1944 දී සෝල්බරි කොමිසම විසින් වෙස්ට්මින්ස්ටර් ක්‍රමය හඳුන්වා දෙන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව රැස්වීමෙන් (අග්‍රාණ්ඩුකාරවරයා විසින් නියෝජනය කරන ලදී.) සහ සෙනෙට් සභාව සහ නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය යන සභා දෙකකින් ද සමන්විත විය. නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය සාමාජිකයන් 101 ක් දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වූ අතර, සෙනෙට් සභාව සාමාජිකයන් 30 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය. සෙනෙට් සභිකයන් 30 දෙනා අතුරින් 15 දෙනෙකු නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය විසින් තෝරා පත් කරන ලද අතර ඉතිරි 15 දෙනා අග්‍රාණ්ඩුකාරවරයා විසින් නම් කරන ලදී. සෙනෙට් සභාව 1971 ඔක්තෝබර් මස 2 වන දින අහෝසි කරන ලදී. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ව්‍යවස්ථාදායකයේ නම පහත දැක්වෙන අයුරින් අවස්ථා කීපයකදීම වෙනස් විය.

ව්‍යවස්ථාදායක සභාව 1833 - 1931 - (මන්ත්‍රීවරුන් 49)

- රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව 1931 - 1947 - (මන්ත්‍රීවරුන් 61)
- නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩල 1947 - 1972 - (මන්ත්‍රීවරුන් 101 ක් හා 1960 න්පසුව මන්ත්‍රීවරුන් 157)
- ජාතික රාජ්‍ය සභාව 1972 - 1978 - (මන්ත්‍රීවරුන් 168)
- පාර්ලිමේන්තුව 1978 සිට මේ දක්වා - (මන්ත්‍රීවරුන් 225)

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර කෝට්ටේ නගරයේ 111 වන වික්‍රමබාහු රජතුමාගේ ප්‍රබල අග්‍රාමාත්‍යවරයා වූ, නිශ්ශංක අලකේෂ්වරගේ මාලිගය පිහිටා තිබූ ස්ථානයේ නව පාර්ලිමේන්තුව ඉදි කිරීම 1979 දී ආරම්භ වූ අතර එහි වැඩ කටයුතු 1982 දී නිමා කෙරුණි. එඩ්වඩ් රිඩ් සහ බෙග් සමාගමේ ජෙෆ්රි බාවා මහතා ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පියා ලෙස තෝරා ගන්නා ලද අතර මිටිසුයි සමාගම දෙකක් එක්ව සෑදුණු ජපන් සමාගමකට නව ගොඩනැගිලි සංකීර්ණයේ ඉදි කිරීම් කටයුතු පවරන ලදී.

රාජ්‍ය නායකයින්

රජු	
VI වන ජෝර්ජ් රජතුමා	1948 පෙබරවාරි 04 - 1952 පෙබරවාරි 06
අග්‍රාණ්ඩුකාරවරයා :	
ශ්‍රීමත් හෙන්රි මොන්ක් මේසන් මුවර් මැතිතුමා	1944 - 1949
මහාමාත්‍ය සෝල්බරි සාමිවරයා	1949 - 1952
II වන එලිසබෙත් රැජින	1952 - 1972
අග්‍රාණ්ඩුකාරවරයා :	
මහාමාත්‍ය සෝල්බරි සාමිවරයා	1952 - 1954
ශ්‍රීමත් ඔලිවර් අර්නස්ට් ගුණතිලක මැතිතුමා	1954 - 1962
ගරු විලියම් ගොපල්ලව මැතිතුමා	1962 - 1972

ජනාධිපති	
අතිගරු විලියම් ගොපල්ලව මැතිතුමා	1972 - 1978

විධායක ජනාධිපති	
අතිගරු ජේ. ආර්. ජයවර්ධන මැතිතුමා	1978 පෙබරවාරි 04 - 1989 ජනවාරි 02
(1978.02.04 දින සිට බලාත්මක වූ 1972 ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ දෙවන සංශෝධනය මගින් විධායක ජනාධිපතිධුරය ස්ථාපනය විය.)	
අතිගරු රණසිංහ ප්‍රේමදාස මැතිතුමා	1989 ජනවාරි 02 - 1993 මැයි 01
අතිගරු ඩී.බී. විජේතුංග මැතිතුමා	1993 මැයි 07 - 1994 නොවැම්බර් 12
(1993-05-01 දින සිදු වූ ජනාධිපති ප්‍රේමදාස මැතිතුමාගේ අකල් මරණයෙන් පසු, එවක අග්‍රාමාත්‍යධුරය දැරූ ගරු ඩී.බී. විජේතුංග මැතිතුමා වැඩබලන ජනාධිපතිවරයා ලෙස දිවුරුම් දුන් අතර ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 40 වන වගන්තිය යටතේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් ජනාධිපති තනතුර සඳහා ඔහු තෝරාපත් කර ගන්නා ලදී. 1993.05.07 දින වනතුරු ඔහු වැඩ බලන ජනාධිපතිවරයා ලෙස කටයුතු කළේය.)	

අතිගරු වන්දිකා බණ්ඩාරනායක කුමාරතුංග මැතිනිය	1994 නොවැම්බර් 12 - 2005 නොවැම්බර් 19
අතිගරු මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමා	2005 නොවැම්බර් 19 සිට මේ දක්වා

අග්‍රාමාත්‍යවරු

ප්‍රථම පාර්ලිමේන්තුව (නියෝජ්‍ය මන්ත්‍රී මණ්ඩලය)	1947 ඔක්තෝබර් 14 - 1952 අප්‍රේල් 08
මහාමාත්‍ය ඩී.එස්. සේනානායක මැතිතුමා (මිඊගම)	1947 සැප්තැම්බර් 24 - 1952 මාර්තු 22
(මහාමාත්‍ය ඩී.එස්. සේනානායක මැතිතුමා ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම අග්‍රාමාත්‍යවරයා විය.)	
ගරු ඩඩ්ලි සේනානායක මැතිතුමා (දදිගම)	1952 මාර්තු 26
(සිය පියාණන් වූ මහාමාත්‍ය ඩී.එස්. සේනානායක මැතිතුමාගේ මරණයෙන් පසු ඩඩ්ලි සේනානායක මහතා අග්‍රාමාත්‍යවරයා ලෙස පත් කරන ලදී.)	

දෙවන පාර්ලිමේන්තුව (නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය)	1952 ජූනි 09 - 1956 පෙබරවාරි 18
ගරු ඩඩ්ලි සේනානායක මැතිතුමා (දදිගම)	1953 ඔක්තෝබර් 12
(මහ මැතිවරණයේදී සේනානායක මහතා යළි ජනවරමක් දිනාගත් බැවින් නැවත පත් කිරීමකින් තොරව අග්‍රාමාත්‍යධුරයේ කටයුතු කළේ ය.)	
මහාමාත්‍ය ශ්‍රීමත් ජෝන් කොතලාවල මැතිතුමා (දොඩම්ගස්ලන්ද)	1953 ඔක්තෝබර් 12 - 1956 අප්‍රේල් 12
(සේනානායක මහතා අග්‍රාමාත්‍ය තනතුරින් ඉල්ලා අස්වීමෙන් පසු ශ්‍රීමත් ජෝන් කොතලාවල මහතා අග්‍රාමාත්‍යධුරයට පත් කරන ලදී.)	

තෙවන පාර්ලිමේන්තුව (නියෝජ්‍ය මන්ත්‍රී මණ්ඩලය)	1956 අප්‍රේල් 16 - 1959 දෙසැම්බර් 05
ගරු එස්.ඩබ්.ආර්.ඩී. බණ්ඩාරනායක මැතිතුමා (අත්තනගල්ල)	1956 අප්‍රේල් 12 - 1959 සැප්තැම්බර් 26
ගරු ආචාර්ය ඩබ්ලිව් දහනායක මැතිතුමා (ගාල්ල)	1959 සැප්තැම්බර් 26 - 1960 මාර්තු 20
(බණ්ඩාරනායක මහතා සාතනයට ලක්වීමෙන් අනතුරුව දහනායක මහතා අග්‍රාමාත්‍ය තනතුරට පත් කරන ලදී.)	

සිව්වන පාර්ලිමේන්තුව (නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය)	1960 මාර්තු 30 - 1960 අප්‍රේල් 23
ගරු ඩඩ්ලි සේනානායක මැතිතුමා (දදිගම)	1960 මාර්තු 21 - 1960 ජූලි 21
(සේනානායක මහතාගේ රජය 1960 අප්‍රේල් 22 වන දින පරාජයට පත්විය.)	

පස්වැනි පාර්ලිමේන්තුව (නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය)	1960 අගෝස්තු 05 - 1964 දෙසැම්බර් 17
ගරු සිරිමා බණ්ඩාරනායක මැතිනිය	1960 ජූලි 21 - 1965 මාර්තු 25
(ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂයේ නායකාව වූ එතුමිය 1960 ජූලි මස 21 වන දින අග්‍රාමාත්‍යවරයා ලෙස පත් කරනු ලැබුවාය. නමුත් ඇය පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරියක නොවූ බැවින් අග්‍රාමාත්‍ය තනතුරේ කටයුතු කරගෙන යනු පිණිස 1960 අගෝස්තු 02 වන දින උත්තර මන්ත්‍රී මණ්ඩලයට පත්කරනු ලැබුවාය.) (බණ්ඩාරනායක මහත්මියගේ රජය 1964 දෙසැම්බර් 03 වන දින සභාවේදී පරාජයට පත් විය.)	

සයවන පාර්ලිමේන්තුව (නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය)	1965 අප්‍රේල් 05 - 1970 මාර්තු 25
ගරු ඩබ්ලිව් සේනානායක මැතිතුමා (දැදිගම)	1965 මාර්තු 25 - 1970 මැයි 29

සත්වන පාර්ලිමේන්තුව (නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය)	1970 ජූනි 07 - 1972 මැයි 22
ගරු සිරිමා බණ්ඩාරනායක මැතිනිය (අත්තනගල්ල)	1970 මැයි 29 - 1972 මැයි 22

ප්‍රථම ජාතික රාජ්‍ය සභාව	1972 මැයි 22 - 1977 මැයි 18
ගරු සිරිමා බණ්ඩාරනායක මැතිනිය (අත්තනගල්ල)	1972 මැයි 22 - 1977 ජූලි 23

දෙවන ජාතික රාජ්‍ය සභාව	1977 අගෝස්තු 04 - 1978 සැප්තැම්බර් 07
ගරු ජේ.ආර්. ජයවර්ධන මැතිතුමා (බටහිර කොළඹ)	1977 ජූලි 23 - 1978 පෙබරවාරි 04
ගරු ආර්. ප්‍රේමදාස මැතිතුමා (මැද කොළඹ - පළමුවැනි)	1978 පෙබරවාරි 06 - 1978 සැප්තැම්බර් 07
(ජයවර්ධන මහතා ශ්‍රී ලංකා ජනාධිපති තනතුරට පත්වීමෙන් අනතුරුව ප්‍රේමදාස මහතා අග්‍රාමාත්‍යවරයා ලෙස පත් කරන ලදී.)	

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ප්‍රථම පාර්ලිමේන්තුව	1978 සැප්තැම්බර් 07 - 1988 දෙසැම්බර් 20
ගරු ආර්. ප්‍රේමදාස මැතිතුමා (මැද කොළඹ - පළමුවැනි)	1978 සැප්තැම්බර් 07 - 1989 ජනවාරි 02

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ දෙවන පාර්ලිමේන්තුව	1989 මාර්තු 09 - 1994 ජූනි 24
ගරු බී.ඩී. විජේතුංග මැතිතුමා (මහනුවර දිස්ත්‍රික්කය)	1989 මාර්තු 06 - 1990 මාර්තු 28
ගරු බී.ඩී. විජේතුංග මැතිතුමා (මහනුවර දිස්ත්‍රික්කය)	1990 මාර්තු 30* - 1993 මැයි 07
* නැවත පත්කරන ලදී. (1990.03.30 දිනැති අංක 603/19 දරන ගැසට් පත්‍රය)	
ගරු රනිල් වික්‍රසිංහ මැතිතුමා (ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය)	1993 මැයි 07* - 1994 අගෝස්තු 19
*මහතා ශ්‍රී ලංකා ජනාධිපති ධුරයේ වැඩ භාර ගැනීමෙන් අනතුරුව වික්‍රමසිංහ අග්‍රාමාත්‍යවරයා ලෙස පත්කරන ලදී.	

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ තුන්වන පාර්ලිමේන්තුව	1994 අගෝස්තු 2 - 2000 අගෝස්තු 18
ගරු චන්ද්‍රිකා බණ්ඩාරනායක කුමාරතුංග මැතිනිය (ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය)	1994 අගෝස්තු 19 - 1994 නොවැම්බර් 12
ගරු සිරිමාවෝ ආර්.ඩී. බණ්ඩාරනායක මැතිනිය (ජාතික ලැයිස්තුව)	1994 නොවැම්බර් 14 - 2000 අගෝස්තු 09
(කුමාරතුංග මහත්මිය ශ්‍රී ලංකා ජනාධිපති ධුරයේ වැඩ භාර ගැනීමෙන් අනතුරුව බණ්ඩාරනායක මහත්මිය අග්‍රාමාත්‍යවරිය ලෙස පත්කරන ලදී.)	
ගරු රත්නසිරි වික්‍රමනායක මැතිතුමා (කළුතර දිස්ත්‍රික්කය)	2000 අගෝස්තු 10 - 2000 ඔක්තෝබර් 13

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ සිව්වන පාර්ලිමේන්තුව	2000 ඔක්තෝබර් 18 - 2001 ඔක්තෝබර් 10
ගරු රත්නසිරි වික්‍රමනායක මැතිතුමා (කළුතර දිස්ත්‍රික්කය)	2000 ඔක්තෝබර් 13 - 2001 දෙසැම්බර් 07

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ පස්වන පාර්ලිමේන්තුව	2001 දෙසැම්බර් 19 - 2004 පෙබරවාරි 07
ගරු රනිල් වික්‍රමසිංහ මැතිතුමා (කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය)	2001 දෙසැම්බර් 09 - 2004 අප්‍රේල් 02

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ හයවන පාර්ලිමේන්තුව	2004 අප්‍රේල් 22 - 2010 පෙබරවාරි 09
ගරු මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමා (හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කය)	2004 අප්‍රේල් 06 - 2005 නොවැම්බර් 19
ගරු රත්නසිරි වික්‍රමනායක මැතිතුමා (ජාතික ලැයිස්තුව)	2005 නොවැම්බර් 19 - 2010 අප්‍රේල් 20
(රාජපක්ෂ මහතා ශ්‍රී ලංකා ජනාධිපති ධුරයේ වැඩ භාර ගැනීමෙන් අනතුරුව වික්‍රමනායක මහතා අග්‍රාමාත්‍යවරයා ලෙස පත්කරන ලදී.)	

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ හත්වන පාර්ලිමේන්තුව	2010 අප්‍රේල් 22 - 2015 දක්වා
ගරු දී.මු. ජයරත්න මැතිතුමා (ජාතික ලැයිස්තුව)	2010 අප්‍රේල් 21 - 2015 දක්වා
2015 සිට ගරු රනිල් වික්‍රමසිංහ මහතා	

කථානායකවරු

ප්‍රථම රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව	1931 ජූලි 07 - 1935 දෙසැම්බර් 07
ගරු ඒ.එස්. මොලමුරේ මහතා (දූදිගම)	1931 ජූලි 07 - 1934 දෙසැම්බර් 10
(ඒ.එස්. මොලමුරේ මහතා ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම කථානායකවරයා විය.)	
ගරු එම්. ඒ. ඔබේසේකර මහතා (අවිස්සාවේල්ල)	1934 දෙසැම්බර් 11 - 1935 දෙසැම්බර් 07
(මොලමුරේ මහතා ඉල්ලා අස්වීමෙන් අනතුරුව ඔබේසේකර මහතා කථානායක වශයෙන් පත් කැරැණි.)	

දෙවන රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව	1936 මාර්තු 17 - 1947 ජූලි 04
ගරු ශ්‍රීමත් චෛත්‍යලිංගම් දුරේසාමි මහතා (කයිට්ස්)	1936 මාර්තු 17 - 1947 ජූලි 04

ප්‍රථම පාර්ලිමේන්තුව (නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය)	1947 ඔක්තෝබර් 14 - 1952 අප්‍රේල් 08
ගරු ශ්‍රීමත් භූතසිංහ මොලමුරේ මහතා (බලංගොඩ - පළමුවැනි)	1947 ඔක්තෝබර් 14 - 1951 ජනවාරි 25
ගරු ශ්‍රීමත් ඇල්බට් එම්. පීරිස් මහතා (නාත්තන්ඩිය)	1951 පෙබරවාරි 13 - 1952 අප්‍රේල් 08
(ශ්‍රීමත් භූතසිංහ මොලමුරේ මහතාගේ අභාවයෙන් පසු පීරිස් මහතා කථානායකවරයා වශයෙන් පත් කරන ලදී.)	

දෙවන පාර්ලිමේන්තුව (නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය)	1952 ජූනි 09 - 1956 පෙබරවාරි 18
ගරු ශ්‍රීමත් ඇල්බට් එම්. පීරිස් මහතා (නාත්තන්ඩිය)	

තෙවැනි පාර්ලිමේන්තුව (නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය)	1956 අප්‍රේල් 19 - 1959 දෙසැම්බර් 05
ගරු එච්.එස්. ඉස්මයිල් මහතා (පුත්තලම)	1956 අප්‍රේල් 19 - 1959 දෙසැම්බර් 05

සිව්වැනි පාර්ලිමේන්තුව (නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය)	1960 මාර්තු 30 - 1960 අප්‍රේල් 23
ගරු ටී. බී. සුබසිංහ මහතා (කටුගම්පල)	1960 මාර්තු 30 - 1960 අප්‍රේල් 23
(සුළුතර ආණ්ඩුවේ නාමිකයා වූ ශ්‍රීමත් ඇල්බට් එෆ්. පීරිස් මහතා විපක්ෂයේ බහුතර ඡන්දයෙන් පරාජය කිරීමට සුබසිංහ මහතා සමත් විය.)	

පස්වැනි පාර්ලිමේන්තුව (නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය)	1960 අගෝස්තු 05 - 1964 දෙසැම්බර් 17
ගරු ආර්.එස්. පැල්පොල මහතා (නාවලපිටිය)	1960 අගෝස්තු 05 - 1964 ජනවාරි 24
ගරු හියු ප්‍රනාන්දු මහතා (වෙන්තප්පුව)	1964 ජනවාරි 24 - 1964 දෙසැම්බර් 17
(පැල්පොල මහතාගේ ඉල්ලා අස්වීමෙන් පසු ප්‍රනාන්දු මහතා කථානායකධුරයට පත් කෙරිණි.)	

හයවැනි පාර්ලිමේන්තුව (නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය)	1965 අප්‍රේල් 05 - 1970 මාර්තු 25
ගරු ශ්‍රීමත් ඇල්බට් එෆ්. පීරිස් මහතා (නාන්තන්කිය)	1965 අප්‍රේල් 05 - 1967 සැප්තැම්බර් 21
ගරු ෂර්ලි කොරයා මහතා (හලාවත)	1967 සැප්තැම්බර් 27 - 1970 මාර්තු 25
(ශ්‍රීමත් ඇල්බට් පීරිස් මහතාගේ අභාවයෙන් පසු කොරයා මහතා කථානායකවරයා වශයෙන් පත් කෙරිණි.)	

සත්වැනි පාර්ලිමේන්තුව (නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය)	1970 ජූනි 07 - 1972 මැයි 22
ගරු ස්ටැන්ලි තිලකරත්න මහතා (කෝට්ටේ)	1970 ජූනි 07 - 1972 මැයි 22

ප්‍රථම ජාතික රාජ්‍ය සභාව	1972 මැයි 22 - 1977 මැයි 18
ගරු ස්ටැන්ලි තිලකරත්න මහතා (කෝට්ටේ)	1972 මැයි 22 - 1977 මැයි 18

දෙවැනි ජාතික රාජ්‍ය සභාව	1977 අගෝස්තු 04 - 1978 සැප්තැම්බර් 07
ගරු ආචාර්ය ආනන්ද තිස්ස ද අල්විස් මහතා (කෝට්ටේ)	1977 අගෝස්තු 04 - 1978 සැප්තැම්බර් 07

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ප්‍රථම පාර්ලිමේන්තුව	1978 සැප්තැම්බර් 07 - 1988 දෙසැම්බර් 20
ගරු ආචාර්ය ආනන්ද තිස්ස ද අල්විස් මහතා (කෝට්ටේ)	1978 සැප්තැම්බර් 07 - 1978 සැප්තැම්බර් 13
ගරු එම්.ඒ. බාකීර් මාකර් මහතා (බේරූවල - පළමු වැනි)	1978 සැප්තැම්බර් 21 - 1983 අගෝස්තු 30
(ආචාර්ය ආනන්ද තිස්ස ද අල්විස් මහතාගේ ඉල්ලා අස්වීමෙන් පසු බාකීර් මාකර් මහතා කථානායකවරයා වශයෙන් පත් කරන ලදී.)	
ගරු ඊ.එල්. සේනානායක මහතා (මහනුවර)	1983 සැප්තැම්බර් 06 - 1988 දෙසැම්බර් 20
බාකීර් මාකර් මහතා ඉල්ලා අස්වීම නිසා සේනානායක මහතා කථානායකවරයා වශයෙන් පත්කරන ලදී.	

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ දෙවන පාර්ලිමේන්තුව	1989 මාර්තු 09 - 1994 ජූනි 24
ගරු එච්. එම්. මොහොමඩ් මහතා (කොළඹ)	1989 මාර්තු 09 - 1994 ජූනි 24

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ තෙවැනි පාර්ලිමේන්තුව	1994 අගෝස්තු 25 - 2000 අගෝස්තු 18
ගරු කේ.බී. රත්නායක මහතා	1994 අගෝස්තු 25 - 2000 අගෝස්තු 18
(ජාතික ලයිස්තුව)	2000 සැප්තැම්බර් 18 - 2001 ඔක්තෝබර් 10

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ සිව්වැනි පාර්ලිමේන්තුව	2000 ඔක්තෝබර් 18 - 2001 ඔක්තෝබර් 10
ගරු අනුර බණ්ඩාරනායක මහතා (ගම්පහ)	2000 ඔක්තෝබර් 18 - 2001 ඔක්තෝබර් 10
(විපක්ෂයේ මන්ත්‍රීවරයෙක් කථානායකයකරුවරයාට එකච්ඡන්දයෙන් පත්විය.)	

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ පස්වැනි පාර්ලිමේන්තුව	2001 දෙසැම්බර් 19 - 2004 පෙබරවාරි 07
ගරු ජෝශප් මයිකල් පෙරේරා මහතා (ගම්පහ)	2001 දෙසැම්බර් 19 - 2004 පෙබරවාරි 07

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ හයවැනි පාර්ලිමේන්තුව	2004 අප්‍රේල් 22 - 2010 පෙබරවාරි 09
ගරු වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මහතා (බදුල්ල)	2004 අප්‍රේල් 22 - 2010 පෙබරවාරි 09 2010 මාර්තු 09 - 2010 අප්‍රේල් 20
(එක්සත් ජනතා නිදහස් සන්ධානයේ නාමික ඩී.ඊ.ඩබ්ලිව්. ගුණසේකර මහතා පරදවා ඡන්ද 109 ට 110 ක් ලැබූ විපක්ෂයේ නාමික එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ වි.ජ.මු. ලොකුබණ්ඩාර මහතා කථානායකයකරුවරයාට වැඩි ඡන්දයෙන් පත්විය.)	

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ හත්වැනි පාර්ලිමේන්තුව	2010 අප්‍රේල් 22 සිට 2015 දක්වා
ගරු වමල් රාජපක්ෂ මහතා (හම්බන්තොට)	2010 අප්‍රේල් 22 සිට 2015 දක්වා

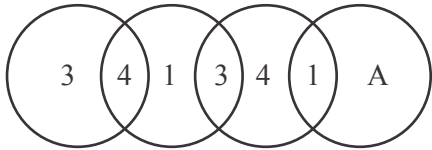
ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අටවැනි පාර්ලිමේන්තුව	2015 සිට මේ දක්වා
ගරු කරු ජයසූරිය මහතා (ගම්පහ)	2015 සිට මේ දක්වා

“බුද්ධි කලම්බනයක නවමු මග”

ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවා විචාර/ සීමිත තරග විභාගය

සාමාන්‍ය බුද්ධිය - අමතර නිබන්ධනය

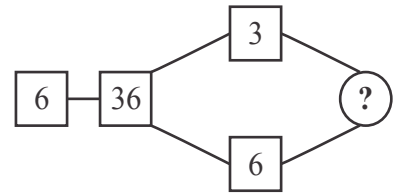
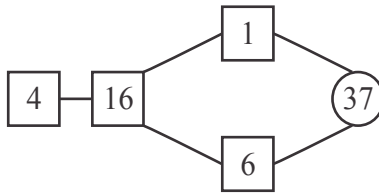
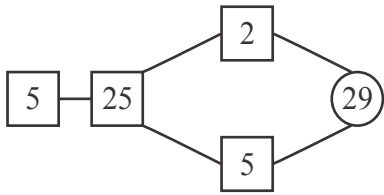
01. රූපයේ දැක්වෙන "A" හි අගය සොයන්න.

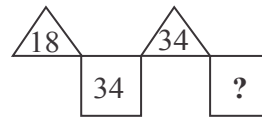
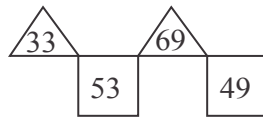
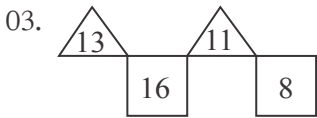
$$A = \underline{12} \longrightarrow \begin{array}{rcl} 4 & \times & 3 & = & 12 \\ 4 & \times & 1 \times 3 & = & 12 \\ 3 & \times & 4 \times 1 & = & 12 \\ \therefore 1 & \times & A & = & 12 \end{array}$$

සෑම වෘත්තයක් තුළම ඇති සංඛ්‍යාවන්හි ගුණිතය 12 වේ.

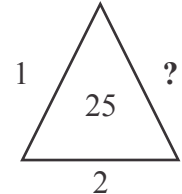
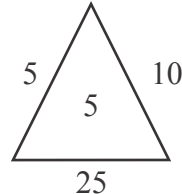
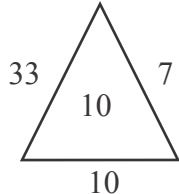
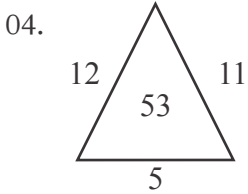
02. හිස්තැනට සුදුසු අංකය සොයන්න.

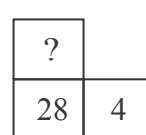
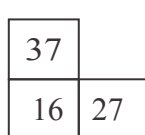
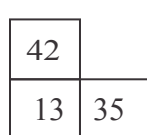
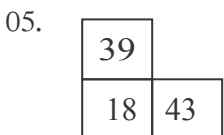
$$? = \underline{45} \longrightarrow \begin{array}{l} 6^2 + 3^2 \\ 36 + 9 \end{array}$$

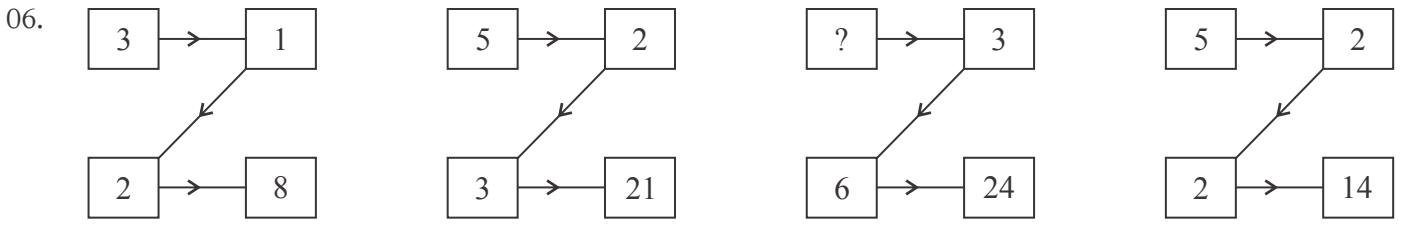
$$? = \underline{18} \longrightarrow \begin{array}{rcl} 34 - 18 & + & ? & = & 34 \\ 16 & + & ? & = & 34 \\ & & ? & = & 18 \end{array}$$

$$\frac{1^2 + ?^2}{2} = 25 \quad 1 + ?^2 = 50 \longrightarrow \begin{array}{rcl} ?^2 & = & 50 - 1 \\ ? & = & \underline{7} \end{array}$$

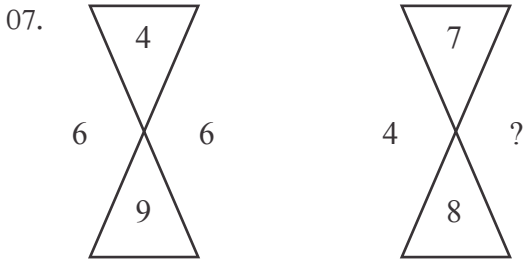

$$? = \underline{38} \longrightarrow \text{එක් එක් සංඛ්‍යා ගොනුවක එකතුව පිළිවෙලින් 100, 90, 80, 70 වන විට} \\ 70 - (28 + 4) = ?$$

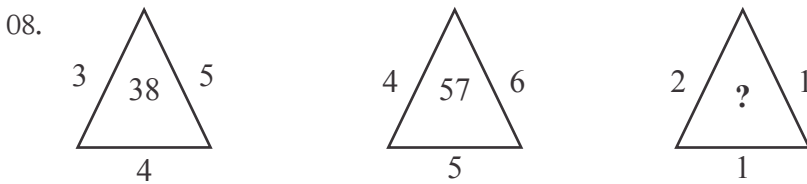
? = 1 →

$$\begin{aligned} (? + 3) 6 &= 24 \\ ? + 3 &= 24 \div 6 \\ ? &= 4 - 3 \end{aligned}$$

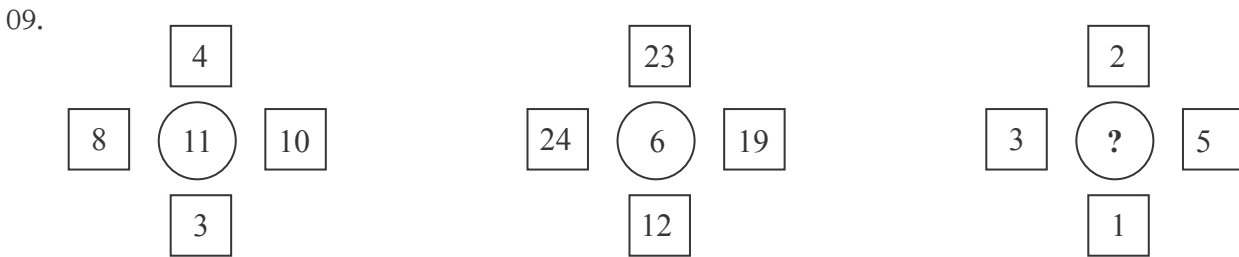
? = 14 →

$$\begin{aligned} 7 \times 8 &= 4 \times ? \\ 56 &= 4 \times ? \\ 65/4 &= ? \end{aligned}$$

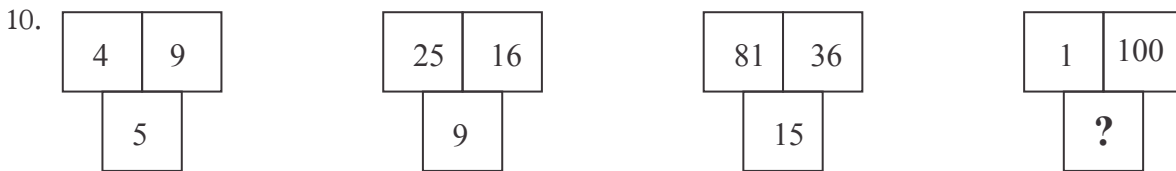
? = 6 →

$$\begin{aligned} (2^2 + 1^2) &+ 1 \\ 4 + 1 &+ 1 \end{aligned}$$

? = 5 →

දෙපස ඇති සංඛ්‍යා 2 හි එකතුවේ අතර වෙනසයි.
 $(3 + 5) - (2 + 1)$

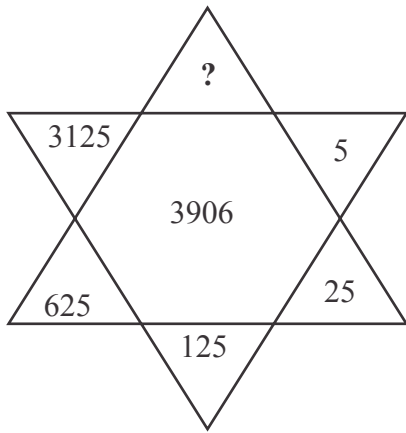

? = 11 →

ඉහළ සංඛ්‍යා දෙකෙහි වර්ගමූල දෙකෙහි එකතුවයි.

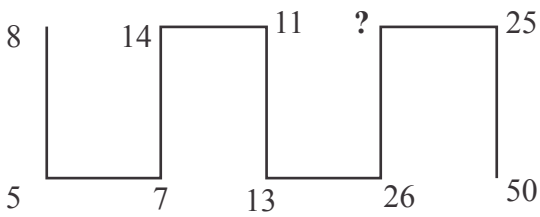
$$\frac{\sqrt{1} + \sqrt{100}}{1 + 10}$$

11.

? = 1

12.

? = 23

-3 + 2 x 2 ලෙස සංඛ්‍යා රටාව සකස් වී ඇත.

13.

6	(48)	16
12	(84)	14
8	(?)	12

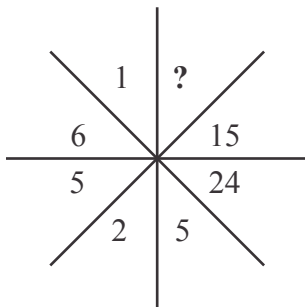
? = 48

$\frac{12}{2} \times 8$

= 6 x 8

14.

? = 4

2 x 2

15.

4	9	2
A	5	B
C	D	6

වගුවේ කුඩා කොටු කවයට 1 - 9 දක්වා සංඛ්‍යාවන් එක්තරා රටාවකට යොදා ඇත. අංක යෙදූ කොටු පහ හැර A, B, C, D සංකේත යෙදූ කොටු හතර රටාවට අනුව පුරවන්න.

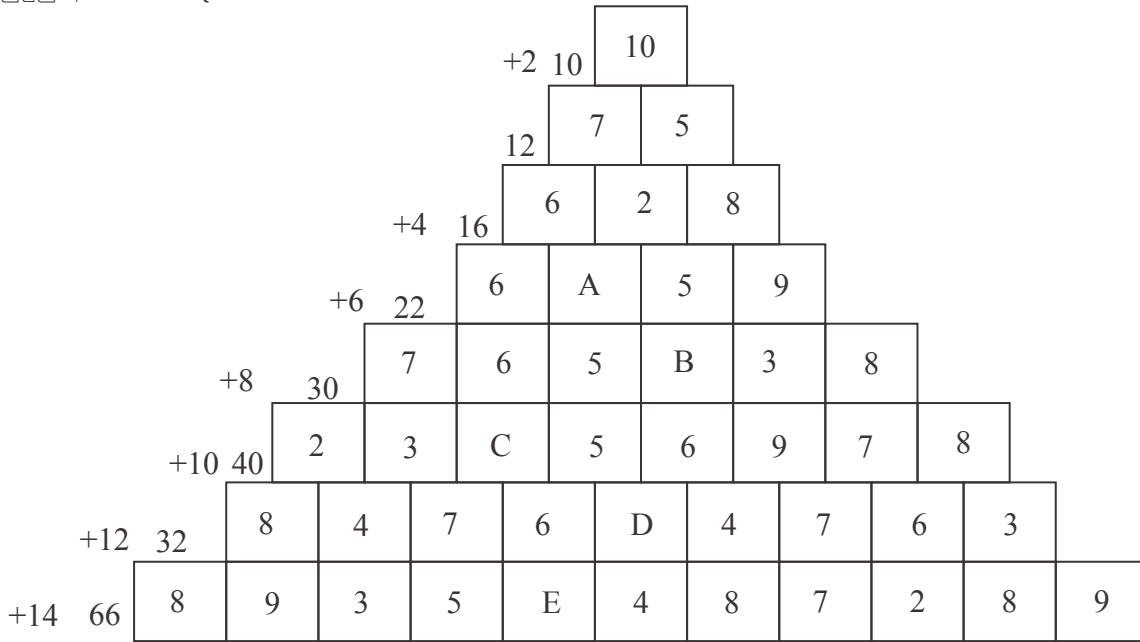
A = 3

B = 7

C = 8

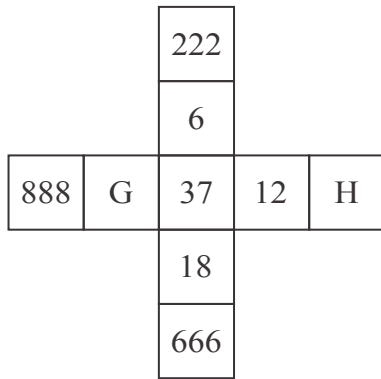
D = 1

- අංක 16 සිට 20 දක්වා ප්‍රශ්න පදනම් වන්නේ පහත දැක්වෙන අංක පිරමීඩය මතයි. A - E දක්වා එක් එක් හිස්තැනට සුදුසු අංකය යොදා තිත් ඉර මත ලියන්න.

- A = 2 \longrightarrow (16 + 6) - 20
- B = 1 \longrightarrow (22 + 8) - 29
- C = 0 \longrightarrow (30 + 10) - 40
- D = 7 \longrightarrow (40 + 12) - 45
- E = 2 \longrightarrow (52 + 14) - 64

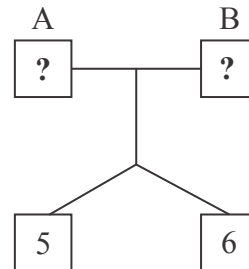
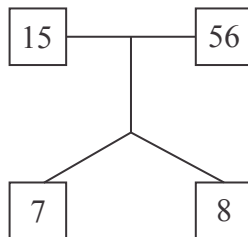
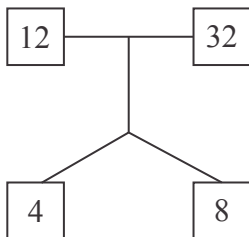
21.

$$G = 24 \quad (6 \times 4)$$

$$H = 444 \quad (222 \times 2)$$

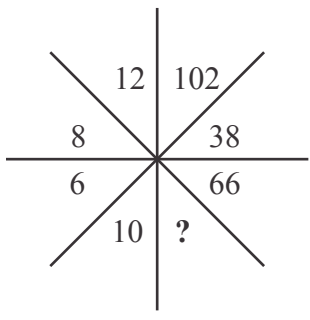
22.

$$A = 6 + 5 = 11$$

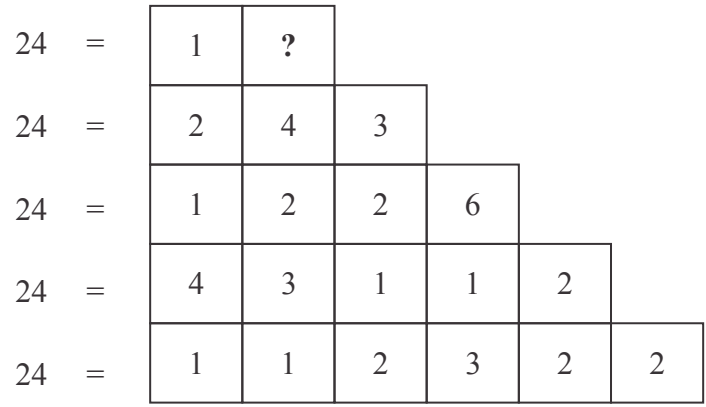
$$B = 6 \times 5 = 30$$

23.

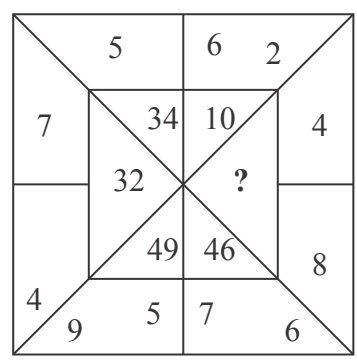
$? = \underline{146} \longrightarrow 12 \times 12 + 2$

24.

$? = 24 \longrightarrow 1 \times 24$

25.

$? = 36 \longrightarrow 8 \times 4 + 4$

“බුද්ධි කලමිඛනයක නවමු මග”
ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවා විච්ඡාය/ සීමිත තරඟ විභාගය

සාමාන්‍ය බුද්ධිය

- දී තිබෙන උපදෙස් අනුව සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු මෙම පත්‍රයෙහි ම සපයන්න.

I කොටස

- අංක 01 සිට 05 දක්වා ප්‍රශ්න පහත ඉදිරිපත් කර ඇති ඡේදය මත පදනම් වෙයි. එක් එක් ප්‍රශ්නයට අදාළ නිවැරදි පිළිතුර තෝරා, ඊට හිමි අංකය තිත් ඉර මත ලියන්න.

විභාග ක්‍රියාවලිය කිසිදු බාධාවකින් තොර ව පැවති අවුරුද්දක් වූ 1987 ගත හොත් සාමාන්‍ය පෙළ විභාගයට ශිෂ්‍යයන් 484,797 දෙනෙකු පෙනී සිටි අතර, සිය අධ්‍යාපන කටයුතු අඛණ්ඩව කර ගෙන යාමට සුදුසුකම් ලැබුවේ ශිෂ්‍යයන් 95,416 දෙනෙකු පමණි. වයස අවුරුදු 16 ක් පමණ වූ ඉතිරි ශිෂ්‍යයන් 389,381 දෙනාට ම ඔවුන්ගේ අනාගත අභිවෘද්ධිය සඳහා වෙනත් මාර්ග සොයා ගැනීමට සිදුවිය.

එම අවුරුද්දේ ම ‘උසස් පෙළ’ විභාගයට පෙනී සිටි ශිෂ්‍යයන් 112,577 දෙනාගෙන් සුදුසුකම් ලැබුවේ ශිෂ්‍යයන් 31,079 දෙනෙකු පමණි. මොවුන් අතුරෙන් විශ්ව විද්‍යාලයට ඇතුළු වීමට හැකි වූයේ තෝරා ගත් 6,143 දෙනෙකුට පමණි. මෙම ප්‍රවේශ අනුපාතය ලෝකයේ අනෙක් රටවල් හා සසඳන විට අඩුම අනුපාත වලින් එකකි. ලෝකයේ අනෙකුත් බොහෝ රටවල මේ විභාගවලට පෙනී සිටින ශිෂ්‍යයන්ගෙන් ඉතා වැඩි ප්‍රතිශතයක ශිෂ්‍යයෝ විශ්ව විද්‍යාල වලට ප්‍රවේශ වෙති. මේ හේතුවෙන් 1987 අවුරුද්දේ පමණක් උසස් පෙළ විභාගයට පෙනී සිටි ශිෂ්‍යයින් 106,434 දෙනෙක් විශ්ව විද්‍යාලවලට ඇතුළුවිය නොහැකිව සුන් වූ බලාපොරොත්තු ඇත්තන් බවට පත්වූහ. මේ බලාපොරොත්තු සුන් වීම තවත් වර්ධනය වන්නේ ඔවුන් මුළු පාසල් වර්ගයම ම “උසස් පෙළ” විභාගයට පිළියෙල වීම කෙරෙහිත් විශ්ව විද්‍යාලයට ඇතුළුවීම කෙරෙහිත් යොමු කරනු ලැබීම නිසාය. මේ අනුව 1987 දී මුළු වශයෙන් ශිෂ්‍යයන් 495,815 දෙනෙකුට එනම්, මිලියන භාගයකට ආසන්න තරුණ පිරිසකට අභිමතාර්ථයන් ඉෂ්ට නොවීම විඳ දරා ගැනීමට සිදුවිය. තම අභිමතාර්ථ ඉෂ්ට කර ගැනීමට නොහැකි වීම නිසාත්, එලදායි ස්වයං රැකියා මාර්ගවලට යොමු වීමට නොහැකිවීම නිසාත් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක සාධාරණත්වයකින් යුක්ත ව අධ්‍යාපන ක්‍රමයට දොස් පවරන අධ්‍යේෂණයන් වූ හා බලාපොරොත්තු සුන් වූ තරුණ කොටස වර්ධනය කරමින් ශිෂ්‍යයන් බැහැර කිරීමේ මෙම ක්‍රියාවලිය වසරින් වසර දිගට ම පවතී.

ඉහත දැක්වෙන සංඛ්‍යාවලින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන අර්බුදය විසඳාලීම සඳහා ඉතා හදිසි කරුණක් ලෙස සලකා අධ්‍යාපන ව්‍යුහය පරිශෝධනය කළ යුතුමය යන්න පිළිබඳව සැකයක් නැත. ශිෂ්‍යයන් හයදාහක් සැහීමට පත්වන අයුරු හා තවත් දහස් ගණනක් තෘතීයික අධ්‍යාපන ආයතනවලට ඇතුළු වීමට හැකි වන අයුරින් අධ්‍යාපන ක්‍රමය පවත්වා ගනු ලැබුවොත් ස්වකීය අභිවෘද්ධිය සලසා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් මාර්ග නොමැති ව මිලියන 1/2 ක් පමණ තරුණ තරුණියන් අසහනයට පත්වීම තව දුරටත් සත්‍යයක් ව පවතින අතර එබඳු අවස්ථාවක දී ඇතිවිය හැකි තරුණ අසහනය ඇත්ත වශයෙන් ම අවතක්සේරු කළ නොහැකිය.

01. 1987 අ.පො.ස. සාමාන්‍ය පෙළ විභාගයට පෙනී සිටි උසස් පෙළ අධ්‍යාපනයට සුදුසුකම් නොලැබූ ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාවේ ප්‍රතිශතය

1. $\frac{95416}{389381} \times \frac{100}{1}$	2. $\frac{95416}{484797} \times \frac{100}{1}$
3. $\frac{(389381 - 95416)}{389381} \times \frac{100}{1}$	4. $\frac{(484797 - 95416)}{484797} \times \frac{100}{1}$ (.....)

02. දෙවන ඡේදයෙහි දැක්වෙන “ප්‍රවේශ අනුපාතය” යනුවෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ,

1. උසස් අධ්‍යාපනය ලැබිය යුතු වයසේ සිටින රටේ මුළු ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාවෙන් විශ්වවිද්‍යාලයට ඇතුළු වූ ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාවයි.
2. සාමාන්‍ය පෙළ සමත් වූවන්ගෙන්, උසස් පෙළ සමත් වීමට හැකි වූ ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව යි.
3. උසස් පෙළ විභාගයට පෙනී සිටින ශිෂ්‍යයන්ගෙන් උසස් පෙළ සුදුසුකම් ලබන ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව යි.
4. උසස් පෙළ විභාගයට පෙනී සිටි ශිෂ්‍යයන් අතර විශ්ව විද්‍යාලයට ඇතුළු වූ ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව යි. (.....)

03. 1987 දී ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්ව විද්‍යාල ප්‍රවේශ අනුපාතය දළ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන්,
 1. 1.25 කි 2. 5.5 කි 3. 20 කි 4. 33 කි (.....)

04. "මිලියන භාගයකට ආසන්න තරුණ පිරිසකට තම අභිමතාර්ථයන් ඉෂ්ට නොවීම විඳ දරාගැනීමට සිදුවිය." දෙවන ඡේදයෙහි සඳහන් වන මෙම ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව සෑදී ඇත්තේ 1987 වර්ෂයේ,

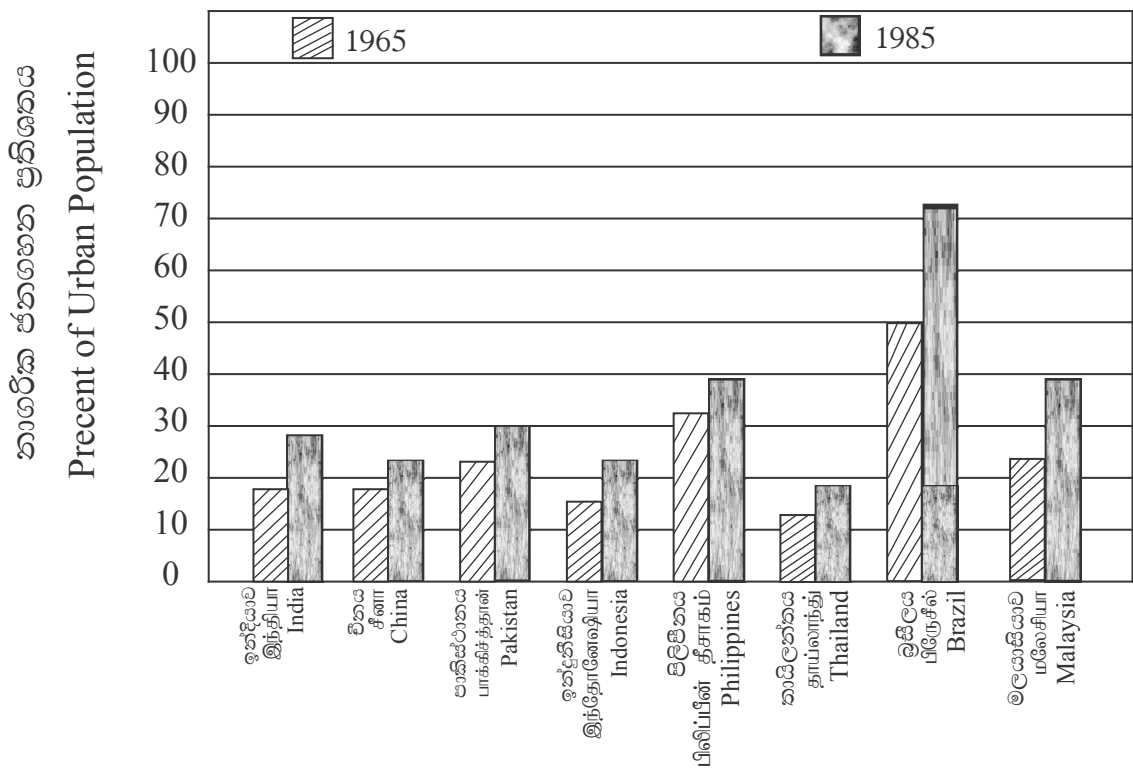
1. සාමාන්‍ය පෙළ අසමත් වූ සිසුන්ගෙනි.
2. උසස් පෙළ අසමත් වූ සිසුන් ගෙනි.
3. උසස් පෙළ සමත් වුව ද විශ්ව විද්‍යාලයට ඇතුළු වීමට නොහැකි වූ සිසුන්ගෙනි.
4. උසස් පෙළ අධ්‍යාපනය නොලැබුණු සහ උසස් පෙළ සමත් ව විශ්ව විද්‍යාලවලට ඇතුළු නොවූ ශිෂ්‍ය කාණ්ඩ දෙක එකතු වීමෙනි. (.....)

05. "ඉහත දැක්වෙන සංඛ්‍යා වලින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන අර්බුදය විසඳාලීම සඳහා ඉතා හදිසි කරුණක් ලෙස සලකා අධ්‍යාපන ව්‍යුහය පරිශෝධනය කළ යුතුම ය යන්න පිළිබඳව සැකයක් නැත." මෙහි දැක්වෙන අර්බුදය වඩාත් නිවැරදි ලෙස විස්තර කෙරෙන්නේ පහත දැක්වෙන කුමන පිළිතුරේ ද ?

1. තරුණ අසහනය අවතක්සේරු කිරීම හා ඊට ප්‍රතිකර්ම නොයෙදීම.
2. විශ්ව විද්‍යාල ප්‍රවේශ අනුපාතය ඉතා පහළ මට්ටමක තිබීම නිසා ඇතිවන ශිෂ්‍ය අසහනය
3. උසස් අධ්‍යාපනයට හෝ ඵලදායී සංවයං රැකියා මාර්ගවලට යොමු වීමට නොහැකිව තරුණයන්ගේ බලාපොරොත්තු සුන්වීම.
4. මුළු පාසල් වර්ගාවල උසස් පෙළ විභාගයට නතු වීම නිසා සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය කෙරෙහි ඇති වී තිබෙන අහිතකර ප්‍රතිඵලය. (.....)

● අංක 06 සිට 11 දක්වා ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු, දෙන ලද ප්‍රස්තාරය ඇසුරෙන් තෝරා එක් එක් පිළිතුරට අදාළ අංකය තිත් ඉර මත ලියන්න.

1965 දී හා 1985 දී රටවල් 8 ක නාගරික ජනගහනයේ ප්‍රතිශත දැක්වෙන ප්‍රස්තාරයක් පහත දක්වා ඇත.

06. 1985 දී මුළු ජනගහනයෙන් අර්ධයකටත් වඩා නාගරික ජනගහනයක් ඇති රටක් ලෙස සැලකිය හැක්කේ,
 1. පිලිපීනය යි. 2. චීනය යි. 3. බ්‍රසීලය යි. 4. මලයාසියාව යි. (.....)
07. 1965 සිට 1985 දක්වා කාලය තුළ නාගරික ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය වඩාත් ම ශීඝ්‍ර ලෙස වැඩි වී ඇත්තේ,
 1. ඉන්දියාවේ ය. 2. ඉන්දුනීසියාවේ ය. 3. තායිලන්තයේ ය. 4. බ්‍රසීලයේ ය. (.....)
08. 1965 - 1985 අතර කාලය තුළ ජනගහනය නාගරික වීමේ අඩු ම ශීඝ්‍රතාව දක්නට ලැබෙන රටවල් තුනකි.
 1. චීනය, පකිස්තානය හා පිලිපීනය 2. ඉන්දියාව, චීනය හා තායිලන්තය
 3. පාකිස්තානය, තායිලන්තය හා මලයාසියාව 4. පිලිපීනය, ඉන්දුනීසියාව හා මලයාසියාව (.....)
09. ප්‍රස්තාරයෙන් දැක්වෙන දත්ත අනුව 1965 අවුරුද්දේ මෙම රටවල් අතුරින් වැඩි ම ගම්බද ජනගහනයක් පැවති රට,
 1. ඉන්දියාවයි. 2. චීනයයි.
 3. තායිලන්තයයි. 4. නිශ්චිතව කිව නොහැක.. (.....)
10. ප්‍රස්තාරයෙන් දැක්වෙන දත්ත අනුව රටවල් නාගරිකරණය වීම පිළිබඳව ප්‍රකාශ තුනක් පහත දැක්වේ.
 A - ඉන්දියාවට වඩා ඉන්දුනීසියාවේ නාගරික ජනගහනය වැඩිවීමේ ශීඝ්‍රතාවක් දක්නට ලැබේ.
 B - ඉන්දියාවට වඩා පකිස්තානයේ නාගරික ජනගහනය වැඩිවීමේ ශීඝ්‍රතාවක් දක්නට ලැබේ.
 C - 1985 වන විටත් තායිලන්ත වාසීන්ගෙන් වැඩි දෙනෙකු ජීවත් ව සිටියේ ගම්බදව ය.

ඉහත ප්‍රකාශ අතුරින් නිවැරදි වන්නේ,

1. A පමණි. 2. A සහ B 3. A සහ C 4. B සහ C (.....)
11. නාගරික ජනගහනය වැඩි වීමේ ප්‍රවණතාව ඉදිරි කාලයේ දී මේ ආකාරයෙන් ම පවතින්නේ යැයි උපකල්පනය කළහොත් 1995 වනවිට ජනගහනයෙන් අර්ධයකට වඩා නාගරික විය හැකි යැයි නිශ්චිතව ම කිව හැකි රට,
 1. ඉන්දියාව යි. 2. ඉන්දුනීසියාව යි.
 3. පිලිපීනය යි. 4. මලයාසියාව යි. (.....)

II කොටස

- අංක 12 සිට 21 දක්වා එක් එක් ප්‍රශ්නයේ සඳහන් වගන්ති වල හිස්තැනට ගැළපෙන නිවැරදි වචන/වචනය දී ඇති පිළිතුරු අතරින් තෝරා එහි අංකය ඉදිරියෙන් ඇති තිත් ඉර මත ලියන්න.
12. රෙජිස්ටාර් ජෙනරාල්වරයාගේ තාවකාලික?..... අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහනය 1986 ට වඩා 1987 දී මිලියන 16.4 දක්වා සියයට 1.5 කින් වැඩි වී ඇත.
 1. ඇස්තමේන්තු 2. සංගණනය 3. සමීක්ෂණය 4. ලේඛනවලට (.....)
13. දිස්ත්‍රික් උසාවිය මගින් ගන්නා ලද තීරණයක් අනුව?..... මූල්‍ය සමාගම් ඇවර කිරීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් මූලික පියවර ගෙන ඇත.
 1. පරිහානියට පත් වූ 2. බුන්වත් තත්වයට පත් වූ
 3. වැඩි දියුණු නොවූ 4. නීති විරෝධී (.....)
14. කිසියම් පනතක සිංහල හා දෙමළ භාෂා පාඨ අතර යම්?..... ඇති වුවහොත් එවිට සිංහල භාෂා පාඨය බල පැවැත්විය යුතුය.
 1. අසමරූප්‍යතාවක් 2. අනනුකූලතාවක්
 3. අනවබෝධයක් 4. වැරදි අර්ථ කථනයක් (.....)
15. රජයේ තනතුරක් හෝ නිලධාරියකු හෝ සම්බන්ධයෙන් 'තරාතිරම්' යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ එම තනතුර නොහොත් නිලධාරියා?..... යන්නයි.
 1. අනියම් ද නැතහොත් තාවකාලික ද
 2. තාවකාලික ද නැතහොත් ස්ථිර ද
 3. තාවකාලික ද, ස්ථිර ද නැතහොත් විශ්‍රාම වැටුප් සහිත ද
 4. අනියම් ද, තාවකාලික ද, ස්ථිර ද නැතහොත් විශ්‍රාම වැටුප් සහිත ද (.....)

16.?..... යනු නිත්‍ය වශයෙන් පුරවා ඇති තනතුරක් ඒ තනතුර දරන්නා යම් සීමිත කාලයක් එම තනතුරේ රාජකාරි සඳහා නොපැමිණෙන කල්හි ඒ තනතුරේ රාජකාරි ඉටු කිරීමට යොදවනු ලබන තැනැත්තෙකි.
1. අනියම් නිලධාරියා
 2. තාවකාලික නිලධාරියා
 3. ආදේශකයා
 4. අනුප්‍රාප්තිකයා (.....)
17. එක්තරා කාල සීමාවකින් පසුව අවසන් වන තාවකාලික ස්වභාවයේ යෝජනා ක්‍රමවල?..... ඉටුකිරීම සඳහා ඇති කරන ලද තනතුරු අනියම් තනතුරු හැටියට සැලකිය යුතු ය.
1. නිර්වේනනික වැඩ
 2. ආවස්ථික වැඩ
 3. ආරක්ෂක කටයුතු
 4. පූර්ණ කාලීන කටයුතු (.....)
18. රජයේ නිලධාරියෙකු කිසියම් රජයේ නිවාඩු දිනයක රාජකාරියෙහි යෙදීම අවශ්‍ය යැයි දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානියා අදහස් කරන්නේ නම් ඒ වෙනුවෙන් එම නිලධාරියාට?..... දීමට දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානියාට ස්වකීය අභිමතය පරිදි පුළුවන.
1. රාජකාරි නිවාඩු
 2. විවේක නිවාඩු
 3. ඉකුත් නිවාඩු
 4. හිලව් නිවාඩු (.....)
19.?..... මුදල් ගෙවීම සඳහා භාර ගන්නා හැම වවුචරයක් ම සහතික කිරීමට බලය ඇති නිලධාරියකු විසින් එසේ කර තිබෙන බවට වගකිව යුතු ය.
1. ගෙවන නිලධාරියා
 2. ගණන් දීමේ නිලධාරියා
 3. සහතික කරන නිලධාරියා
 4. ප්‍රතිග්‍රාහක නිලධාරියා (.....)
20. දවස් පඩි ලබන නිලධාරියෙකුගේ වාර්ෂික වැටුප වන්නේ ඔහු දවසකට ලබන පඩිය?..... ගුණ කිරීමෙන් ලැබෙන මුදලය.
1. 300 න්
 2. 360 න්
 3. 365 න්
 4. 366 න් (.....)
21. රාජකාරියෙහි යෙදී සිටිය දී මහා මාර්ගයෙහි ගමනාගමනය හා ප්‍රවාහනය සඳහා දරණු ලබන වියදම්?..... සඳහා ගෙවන මුදල 'සැතපුම් කුලිය' වශයෙන් හැඳින්වේ.
1. අනුපූරණය කිරීම
 2. ප්‍රතිපූර්ණය කිරීම
 3. තුලනය කිරීම
 4. අධිභාරය (.....)

III කොටස

● අංක 22 සිට 31 දක්වා ප්‍රශ්නවලට ගැළපෙන පිළිතුර තෝරා එහි අංකය තිත් ඉර මත ලියන්න.

22. එක්තරා වෙළඳ සමාගමක් කුඩා කිරී පිරි පැකට්ටුවක් රු. 50 කට ද, ලොකු කිරී පිරි පැකට්ටුවක් රු. 80 කට ද අලෙවි කරයි. මෙම සමාගම පෙබරවාරි මාසයේ දී කුඩා පැකට් මෙන් 4 ගුණයක් ලොකු පැකට් අලෙවි කර ඇති අතර, මාර්තු මාසයේ දී ලොකු පැකට් මෙන් 3 ගුණයක් කුඩා පැකට් අලෙවි කර තිබේ. මාස දෙකේ දී අලෙවි කළ කිරී පිරි පැකට් ගණන සමාන ගණනක් වී නම් සමාගම මෙම කිරී පිරි පැකට්වලින් මාර්තු වල දී ලත් මුදල පෙබරවාරි වල දී ලත් මුදලෙන් කීයෙන් පංගුවක්වී ද ?
1. $\frac{6}{5}$
 2. $\frac{29}{28}$
 3. $\frac{15}{32}$
 4. $\frac{115}{148}$ (.....)
23. පහත සඳහන් කවරකින් මිලියනයක් දැක්වෙයි ද ?
1. 100,000
 2. 1,000,000
 3. 10,000,000
 4. 100,000,000 (.....)
24. යතුරු ලියන ලද වාර්තාවක පිටු අංක 1 සිට 100 දක්වා අතින් ලිවීමේ දී 5 ඉලක්කම කී වාරයක් ලිවිය යුතුද ?
1. 11
 2. 12
 3. 19
 4. 20 (.....)
25. 1992 වර්ෂයේ පෙබරවාරි 15 දා සෙනසුරාදා දවසක් නම් ක්‍රි.ව. 2000 පෙබරවාරි මාසයේ ඇති අගහරුවාදා දින ගණන කීය ද?
1. 3
 2. 4
 3. 5
 4. කිව නොහැකිය. (.....)

26. ජයන්ත කම්පයක්, කලිසමක් සහ කබායක් රු. 2,000 කට මිල දී ගත්තේ ය. කබාය කලිසමට වඩා රු. 900 කින් වැඩි ය. දෙකෙහි ම මිලෙහි එකතුව කම්පයට වඩා රු. 1,600 කින් වැඩි ය. කලිසමෙහි මිල කීයක්වී ද?

1. රු.200 2. රු.350 3. රු.450 4. රු.600 (.....)

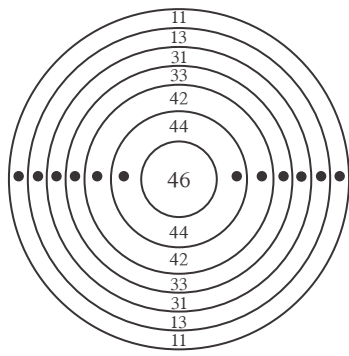
27. එක හා සමාන වටිනාකම ඇති ඉඩම් කැබලි 5 ක් හවුලේ මිල දී ගැනීම සඳහා A සහ B මිතුරන් දෙදෙනා රු. 140,000 ක් යෙදවූහ. A රු. 80,000 ක්ද, B රු. 60,000 ක් ද යෙදවූ අතර මාසයකට පසු එකී ඉඩම් කැබලිලක් රු. 35,000 බැගින් ඉඩම් කැබලි 3 ක් විකිණීමට තීරණය කොට ඉතිරි දෙක තම නිවෙස් සෑදීම සඳහා තබා ගත්හ. කැබලි 3 විකිණීමෙන් ලත් මුදල් දෙදෙනා සාධාරණව බෙදා ගත්තේ නම් A ට ඔහුගේ මුදල වශයෙන් කීයක් ලැබෙන්නට ඇති ද?

1. රු. 45,000 2. රු. 60,000 3. රු. 64,000 4. රු. 100,000 (.....)

28. වෘත්තීය සංගමයක ලේකම් තනතුරක් සඳහා නිභාලේ සහ සමන් තරඟ වැදුණ හ. නිභාලේ ප්‍රචාරක කටයුතු මගින් සමන්ගේ ආධාරකරුවන්ගෙන් 1/3 ක් තම පිලට හරවා ගත් අතර, සමන් ද ප්‍රචාරක කටයුතු මගින් නිභාලේගේ ආධාරකරුවන්ගෙන් 1/4 ක් තම පිලට හරවා ගත්තේ ය. අවසානයේ දී දෙනො ම එක හා සමාන ඡන්ද සංඛ්‍යාවක් ලබාගත්තේ තම ප්‍රචාරක කටයුතු කිරීමට පෙර නිභාලේට වෘත්තීය සංගමයේ සාමාජිකත්වයෙන් කුමන ප්‍රතිශතයක් සහයෝගය දක්වනට ඇත් ද?

1. 36 2. 40 3. 60 4. 66 2/3 (.....)

29. විදීමේ තරඟයක දී ලකුණු ලැබෙන ආකාරය මෙම රූපයෙන් දක්වා ඇත. කිසියම් රවුමකට එල්ලය නිවැරදි වුවහොත් එම රවුමේ සඳහන් ලකුණු ප්‍රමාණය ලැබේ. හරියට ම ලකුණු 100 ක් ලබාගැනීම සඳහා අවම වශයෙන් කී වාරයක් යම් යම් ස්ථානවලට එල්ල කළ යුතු ද?

1. 3 2. 6
3. 8 4. 13 (.....)

30. උතුරු දිශාවට මුහුණ ලා තිබෙන මෝටර් රථයක ඉදිරි රෝද දකුණු අතට හරවා රථය පිටුපසට ගත්විට රථයේ ඉදිරිපස ප්‍රථමයෙන් හැරෙන්නේ පහත දැක්වෙන කවර දිශාවට ද?

1. ඊසාන 2. ගිණිකොණ 3. නිරිත 4. වයඹ (.....)

31. හරි හතරැස් කෑම මේසයක් වටා හතර පැත්තේ කමලා, රානි, මාලා සහ සිතා වාඩි වී සිටිති. අසල තිබෙන ලොකු කණණාඩියෙන් පිළිඹිබු වන්නේ කමලා ඉදිරියෙන් මාලා ද, රානිගේ වමින් කමලා ද සිටින ආකාරයට ය. නියම වශයෙන් බලන විට සිතාට දකුණින් සිටින්නේ කවරෙක් ද?

1. මාලා 2. රානි 3. කමලා 4. කිව නොහැකි ය.

IV කොටස

● අංක 32 සිට 40 දක්වා ප්‍රශ්නවලට අදාළ පිළිතුර තිත් ඉර මත ලියන්න.

32. පහත දැක්වෙන සංඛ්‍යා ශ්‍රේණියෙහි නොගැළපෙන සංඛ්‍යාව කුමක් ද? (.....)
 3, 3, 6, 18, 72, 216, 2160

පහත දැක්වෙන සංඛ්‍යා ශ්‍රේණිවල ඊළඟට එන සංඛ්‍යා සොයා එය තිත් ඉර මත ලියන්න.

33. 2, 3, 7, 16, 32,?..... (.....)
 34. 1266, 155, 44, 33,?..... (.....)
 35. 6723, 4672, 3467, 8346,?..... (.....)
 36. 1, 6, 8, 2, 6,?..... (.....)
 37. 4362, 41, 5473, 63, 6584,?..... (.....)

මෙම වතුරසුයෙහි කොටු තුළ ඇති සංඛ්‍යාවන් ම නැවත A, B, C, D, E, F, G, H යන හිස් කොටු තුළ යොදන්න.

- එක් සංඛ්‍යාවක් නැවත යෙදිය යුත්තේ එක් වරක් පමණි.
- සෑම පේළියක, තීරුවක හෝ විකර්ණයක එකතුව 39 ක් විය යුතු ය. මේ අනුව,

A	5	13	B
C	10	11	D
3	E	F	18
12	G	H	6

38. A කොටුව තුළ තිබිය යුතු සංඛ්‍යාව කීය ද? (.....)
 39. D කොටුව තුළ තිබිය යුතු සංඛ්‍යාව කීය ද? (.....)
 40. G කොටුව තුළ තිබිය යුතු සංඛ්‍යාව කීය ද? (.....)

V කොටස

● අංක 41 සිට 45 දක්වා ප්‍රශ්න සඳහා දී ඇති දත්ත පදනම් කර ගනිමින් වඩාත් ම නිවැරදි පිළිතුර තෝරා එහි අංකය තිත් ඉර මත ලියන්න.

හේමන්ති ජයන්ති සහ සුසන්ති යන කාන්තාවන් තිදෙනාත්, ගුණරත්න, ලියනගේ සහ රණතුංග, ඒකනායක යන පිරිමින් හතර දෙනාත් අරින් තිදෙනෙකු පමණක් එක්තරා පරීක්ෂණ මණ්ඩලයක සේවය කිරීමට තෝරා ගත යුතුව ඇත.

- ◆ ජයන්ති සහ ගුණරත්න ඥාතීහු ය.
- ◆ රණතුංග කිසිම කාන්තාවක් සමඟ එක් මණ්ඩලයක සේවය කිරීමට කැමති නැත.
- ◆ ඥාතීන් දෙදෙනෙකුට එක් මණ්ඩලයක සේවය කිරීමට නොහැකි ය.

41. මේ අනුව පරීක්ෂක මණ්ඩලයේ සේවය කිරීම සඳහා ජයන්ති තෝරා ගන්නා ලද්දේ නම් තව කී දෙනෙකු අතරින් අනෙක් සාමාජිකයන් දෙනො තෝරා ගත හැකි වේද ?

1. දෙදෙනෙකු 2. තිදෙනෙකු 3. සිව් දෙනෙකු 4. පස් දෙනෙකු (.....)

42. මණ්ඩලයට හේමන්ති සහ සුසන්ති තෝරා ගන්නා ලද්දේ නම් එහි තුන්වැනි සාමාජිකයා වශයෙන් තෝරා ගැනීමට සුදුසු පුද්ගලයන් සියල්ල ම දක්වන කණ්ඩායම පහත දැක්වෙන කවරක් ද?

1. ජයන්ති, ඒකනායක, ලියනගේ 2. ඒකනායක, ගුණරත්න, ලියනගේ
 3. ජයන්ති, ගුණරත්න, ඒකනායක, ලියනගේ 4. ජයන්ති ගුණරත්න, ඒකනායක, ලියනගේ, රණතුංග (.....)

43. ඒකනායක සහ ලියනගේ පරීක්ෂණ මණ්ඩලයේ සේවය කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කළෝ නම්, පරීක්ෂණ කමිටුව තෝරා ගතහැකි ක්‍රම (සංයෝජන) කීයක් තිබේද?
 1. 1 2. 2 3. 3 4. 4 (.....)

44. පරීක්ෂණ මණ්ඩලයේ ස්ත්‍රී/පුරුෂ දෙපක්ෂයම ඇතුළත් විය යුතු යයි යන අතිරේක කොන්දේසියක් ද තිබේ නම් සහ ගුණරත්න පරීක්ෂණ මණ්ඩලයට තෝරා ගෙන තිබේ නම් අනෙක් සාමාජිකයින් දෙදෙනා පුද්ගලයින් කී දෙනෙකු අතරින් තෝරා ගතහැකි වේද?
 1. 1 2. 2 3. 3 4. 4 (.....)

45. පරීක්ෂණ මණ්ඩලය ස්ත්‍රී, පුරුෂ දෙපක්ෂයෙන් ම සමන්විත විය යුතු ය. යන අතිරේක කොන්දේසිය තිබේ නම් කමිටු සාමාජිකයින් තෝරා ගතහැකි විධි කීයක් තිබේද?
 1. 6 2. 8 3. 12 4. 14 (.....)

කාසි කැටයක රු. 25/-, රු. 50/-, රු. 2/- සහ රු. 5/- කාසි පමණක් ඇත. එම කැටයෙන් රු. 2/- කාසි පහලොවක් එළියට ගත්තේ තම කැටය තුළ ඉතිරිව ඇති 2/- සහ 5/- කාසි සංඛ්‍යා සමාන වේ. එහෙත් 1/- කාසි විසිපහක් එළියට ගත්තේ නම්, කැටය තුළ ඉතිරිව ඇති 1/-, 25/-, 50/- හා රු. 2/- කාසි සංඛ්‍යා සමාන වේ. නමුත් රු. 2/- කාසි විසිපහක් එළියට ගත්තේ නම්, කැටය තුළ ඉතිරිව ඇති රු. 2/- කාසි සංඛ්‍යා එහි ඇති රු. 5/- කාසි සංඛ්‍යාවෙන් හරි අඩක් වේ.

- 46. කැටය තුළ ඉතිරිව ඇති රු. 5/- කාසි සංඛ්‍යාව කොපමණ ද?
- 47. කැටය තුළ ඇති රු. 2/- කාසි සංඛ්‍යාව කොපමණ ද?
- 48. කැටය තුළ ඇති මුළු කාසි සංඛ්‍යාව කොපමණද ?
- 49. කැටය තුළ ඇති මුළු මුදල් සංඛ්‍යාව කොපමණද ?
- 50. කාසි දහයක් කැටයෙන් එළියට ගත් විට මා අත ඇති මුදල රු. 7/- වී නම්, එළියට ගත් කාසි අතර රු. 5/- කාසි කීයක් තිබිය හැකි ද?